

(303)

సంగీత జగద్గురు
శ్రీ త్యాగరాజ కీర్తనలు
(తృతీయ సంపుటము)

No. 27429

సంకలనము :
భావరాజు నరసింహారావు

68
3-56

శ్లో. శ్రీరాఘవం దశరథాత్మజ మప్రమేయం
సీతాపతిం రఘుకులాన్వయ రత్నదీపం
అజానుబాహు మరవిందదళాయతాక్షం
రామం నిశాచర వినాశకరం నమోమి.

త్రివేణి పబ్లిషర్స్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్
మ చి లీ ప ట్న ం - 521 001

ప్రథమ ముద్రణ : 1985

ముద్రణ : త్రివేణి ప్రెస్, మచిలీపట్టణము

వెల : రు. 5-00

మ న వి

వాల్మీకి, వ్యాసుడు, జయదేవుడు, పోతన మున్నగు మహనీయులు భారతావనిని పునీతమొనర్చిన ఋషిపుంగవులు. కావేరీ తీరమున జన్మించి వేలకొలది తెలుగు కీర్తనలను రచించిన త్యాగరాజు యీ ఋషిపరంపరలోనివాడు. ఈ మహనీయుడు భక్తిమార్గమును బోధించుటకు సంగీత సాహిత్యములను రెండింటిని మేళవించి తన కీర్తనలను చక్కని జాతీయమగు తేట తెలుగు భాషలో వ్రాసి యున్నాడు. ఈ కీర్తనలను ఎందరో సంగీతోపాసకులు శ్రవణపేయముగా గానము చేసి తమ జీవితములను ధన్య మొనరించుకొనినారు.

త్యాగరాజు రచించిన వేలకొలదిగల కీర్తనలలో మనకు ప్రస్తుతము కొన్నివందలు మాత్రము లభ్యమగుచున్నవి. వాటిలో బహుళ ప్రచారము నంది సర్వసామాన్యముగ సంగీత కచేరీలలో గానము చేయబడెడి ముఖ్యమగు కీర్తనలను కొన్నిటిని చేర్చి ప్రథమ, ద్వితీయ సంపుటములుగ ప్రచురించినాము. ఆ సంకలనములు బహుళ ప్రచారము నందినవి.

ఇప్పుడు అట్టివే మరికొన్ని కీర్తనలను సేకరించి తృతీయ సంపుట ముగ వెలువరించు చున్నాము. ఆంధ్ర రసజ్ఞులొకము ఈ గ్రంథమునుకూడ ఆదరించగలదని ఆశించుచున్నాము.

భా వ రా జు న ర సిం హా రా వు

సంకలన కర్త

శ్రీరత్నల అకారాదిక సూచిక

సంఖ్య	శ్రీరత్న	రాగము	తాళము	పుట
1.	అతడే ధన్యుడురా	కాఫి	చాపు	11
2.	అపరాధముల మాన్పి	దర్పారు	జంప	26
3.	అన్యాయము సేయకురా	కాఫి	ఆది	30
4.	అమ్మ రావమ్మ	కళ్యాణి	జంప	53
5.	అప్ప రామ భక్తి	పంతువరాళి	రూపక	69
6.	ఇలలో ప్రణతార్తి హరుడనుచు	అరాణ	ఆది	6
7.	ఇంతకన్న తెల్పు తరమా	సావేరి	చాపు	75
8.	ఎవరికై యవతార మెత్తితివో	దేవమనోహరి	చాపు	18
9.	ఎందుకో నీ మనసు కరుగదు	కళ్యాణి	ఆది	25
10.	ఎట్లా దొరికితివో రామ	వసంత	ఆది	43
11.	ఎంత రానీ తన కెంతప్రేమి	హరికాంభోజి	దేశాది	44
12.	ఎందుకు పెద్దలవలె	శంకరాభరణము	దేశాది	52
13.	ఎదుట నిలిచితే	శంకరాభరణము	ఆది	53
14.	ఏహిత్రి జగదీశ	సారంగ	చాపు	4
15.	ఏ మానతిచ్చేవో	శహన	రూపక	24
16.	ఏమి నేరము నన్ను బ్రోవ	శంకరాభరణము	ఆది	28
17.	ఏమని వేగింతునే	హుసేని	ఆది	40
18.	ఏమందునే విచిత్రమును	శ్రీమణి	ఆది	45
19.	ఏ పాపము చేసితిరా రామ	అరాణ	త్రిపుట	54
20.	ఏమి చేసితేనేమి	తోడి	చాపు	56

	21. ఏ వర మడుగుదురా	కళ్యాణి	ఆది	76
	22. ఒకసారి చూడగ రాదా	కలావతి	ఆది	22
	23. ఓరాజీవాక్ష ఓరచూపులు జూచే	అరభి	చాపు	57
	24. కరుణాజలధే దాళరధే	నాధనామక్రియ	ఆది	1
పుట	25. కనుగొను సౌఖ్యము	నాయకి	రూపక	13
	26. కదలేవాడు కాదే రాముడు	నారాయణగౌళ	ఆది	21
11	27. కంటజూడుమీ ఒకసారి	వాచస్పతి	దేశాది	46
26	28. కమలాస్తపల కలశాబ్ధిచంద్ర	బృందావన సారంగ	ఆది	64
30	29. కడతేరరాదా మనసా	తోడి	దేశాది	68
53	30. కరుణ జూడవమ్మ	తోడి	ఆది	77
69	31. కారు వేల్పులు నీకు సరి	కళ్యాణి	ఆది	17
6	32. గిరిపై నెలకొన్న రాముని	శహన	ఆది	46
75	33. గీతార్థము సంగీతానందము	సురటి	దేశాది	22
18	34. చేతులార శృంగారము	ఖరహరప్రియ	ఆది	70
25	35. చేరరావదేమిరా రామయ్య	రీతిగౌళ	దేశాది	72
43	36. తనవారి తనము లేదా	బేగడ	దేశాది	29
44	37. తవదాసోహం తవదాసోహం	పున్నాగవరాళి	ఆది	39
52	38. తలి దండ్రులు గల పేరుగాని	బలహంస	ఆది	80
53	39. తులసీ బిల్వమల్లికాది	కేదారగౌళ	ఆది	36
4	40. తులసీదళముచే	మాయా మాళవగౌళ	రూపక	37
24	41. తొలి జన్మమున చేయు	బిల్వ రి	జంప	23
28	42. దళరథనందన దానవమర్దన	అశావేరి	ఆది	27
40	43. దరిదాపు లేక వేడితే	సావేరి	దేశ్యాది	34
45	44. దయ జూడుట కిది వేళరా	గానవారధి	ఆది	35
54	45. దాళరధే దయాళరధే	కోకిలప్రియ	దేశాది	58
56	46. నన్ను బ్రోవనీకింత తామసమా	అభోగి	దేశాది	28

47. నను బ్రోవకను విడువనురా	శంకరాభరణము	చాపు	59
48. నా నాడిన మాట	జనరంజని	చాపు	31
49. నామ కుసుమములచే పూజించే	శ్రీరాగము	దేశాది	75
50. నిన్నే నెఱనమ్మినానురా	పంతువరాళి	రూపక	33
51. నిన్ను పాసి యెటు బుందురో	బలహంస	ఆది	41
52. నిను వినా సుఖముగాన	తోడి	రూపక	59
53. ని న్నవలసిన దేమి రామ	కళ్యాణి	చాపు	71
54. నీ భక్తి భాగ్యసుధానిధి	జయమనోహరి	రూపక	13
55. నీ ముద్దుమోము జూపవే	కమలామనోహరి	ఆది	64
56. నీ చిత్తము నిర్మలము	ధన్యాసి	చాపు	69
57. నెనరుంచరా నా పైని	సింహవాహినీ	దేశాది	21
58. నే పొగడకుంటే	దేశ్యతోడి	జంప	32
59. పలుకు కండ చక్కెరను గేరునే	నవరస కన్నడ	దేశాది	20
60. పరాకు నీ కేలరా రామ	కిరణావళి	దేశాది	31
61. పరితాపము గనియాడిన	మనోహరి	రూపక	33
62. పాహి రమారమణ	వరాళి	ఆది	66
63. పొద్దుపొయ్యేని శ్రీరాముని	తోడి	చాపు	60
64. చాలే చాలేందు భూషణి	రీతిగౌళ	ఆది	6
65. భజన సేయవే మనసా	కళ్యాణి	రూపక	14
66. భక్తి బిచ్చ మియ్యవే	శంకరాభరణము	రూపక	15
67. భజరే భజ మానసరామం	కన్నడ	చాపు	62
68. మదిలోన యోచన పుట్టలేదా	కోలాహల	దేశాది	17
69. మాటిమాటికి దెల్పవలెనా	మోహన	చాపు	23
70. మురిపెము కలిగె కదా రామా	ముఖారి	ఆది	2
71. ముద్దుమోము ఏతాగు	సూర్యకాంత	ఆది	8

72. ముచ్చట బ్రహ్మాదులకు దొరకునా	మధ్యమావతి	ఆది	4
73. మేరునమానధీర వరద	మాయమాళవగౌళ	దేశాది	20
74. మోసపోకు విసవే	గౌళిపంతు	ఆది	74
75. యజ్ఞాదులు సుఖమనువారికి	జయమనోహరి	ఆది	14
76. రఘునాయక నీ పాదయుగ	హంసధ్వని	దేశాది	40
77. రఘునందన రాజమోహన	శుద్ధసావేరి	దేశాది	47
78. రమారమణ రారా	శంకరాభరణము	ఆది	63
79. రఘువర నన్ను మరవతగునా	పంతువరాళి	ఆది	73
80. రామనామం భజరే	మధ్యమావతి	ఆది	11
81. రామ కోదండరామ	ఛైరవి	ఆది	23
82. రామ రామ రామ సీతారమణ	హుసేని	రూపక	29
83. రామచంద్ర నీ దయ	సురటి	దేశాది	35
84. రామ నన్ను ఛోవ	హరి కాంభోజి	రూపక	36
85. రారా రఘువీర వెంటరారా	అతాణ	ఆది	42
86. రామా నిను నమ్మినవారము	మోహన	ఆది	43
87. రాగ రత్నమాలికచే	రీతిగౌళ	రూపక	48
88. రామ సీతారామ రామ	శంకరాభరణము	ఆది	55
89. రామ కథాసుధారసహస	మధ్యమావతి	దేశాది	80
90. రూకలు పదివేలున్న	దేశిరతోడి	ఆది	73
91. లలితే శ్రీప్రవృద్ధి శ్రీమతి	ఛైరవి	ఆది	8
92. లావణ్యరామ కన్నులార	పూర్వషడ్జమ	రూపక	19
93. లాలి లాలీ యని యూచేరా	హరికాంభోజి	ఆది	38
94. లాలి యూగవే మా పాలివైవమా	నీలాంబరి	రూపక	38
95. వరాలందు కొమ్మని	పూర్వరి	ఆది	48
96. వర రాగల యజ్ఞులు తామనుచు	చెంచుకాంభోజి	దేశాది	61

97. వద్దనే వారు లేరు	షణ్ముఖప్రియ	ఆది	68
98. విడ జాలదురా నామనసు	జనరంజని	ఆది	72
99. విడము పేయవే నన్ను	ఖరహరి	ప్రియ	52
100. వేరెవ్వరే గతి	సురటి	దేశాది	16
101. శివే పాహిమా మంబికే	కళ్యాణి	ఆది	49
102. శ్యామసుందరాంగ	ప్రన్యాసి	రూపక	16
103. శ్రీ నారద : నాద సరసీరుహ	కానడ	రూపక	2
104. శ్రీ తులశమ్మ : మా యింట	దేవగాంధారి	ఆది	37
105. శ్రీ పప్రియ సంగీతోపాసన	అతాణ	ఆది	50
106. శ్రీ రఘవరావ్రమేయ	కాంభోజి	ఆది	62
107. శ్రీరామ జయరామ	మధ్యమావతి	ఆది	67
108. సంగీతశాస్త్రజ్ఞానము	ముఖారి	దేశాది	9
109. సందేహమును దీర్చివయ్య	రామప్రియ	దేశాది	19
110. సరివారిలోన చొకచాలదాయెనా	భిన్నషడ్జమ	దేశాది	50
111. స్మరిజేసుఖమురామనామ	జనరంజని	దేశాది	63
112. సారమేగానియన్యమార్గ	పంతువరాళి	చాపు	9
113. సీతామనోహరశృంగారశేఖర	రామమనోహరి	ఆది	41
114. సుందరతరిదేహంవందేహం	పంతువరాళి	ఆది	51
115. సౌగంధజూడదరమా	కన్నడగౌళ	రూపక	79

సంగీత జగద్గురు

శ్రీ త్యాగరాజ కీర్తనలు

1

నాథనామక్రియ రాగము — ఆది తాళము

- ప. కరుణా జలధే దాశరథే
కమనీయానన సుగుణనిధే ||క||
- చ. నీ మయమేగా నిలను
నేమని నే దూరుదును ||క||
నిజదాసుల యనుభవ మొకటి
నిను తెలియని జనమత మొకటి ||క||
వలచుచు నామము జేయుదురే నిను
దలచుచు ప్రొద్దు పోగొట్టుదురే ||క||
సుకృతము లొప్పగింతురే నీ
ప్రకృతిని దెలిసి యేగింతురే ||క||
మనసారగ బూజింతురే నిను
మాటి మాటికి యోచింతురే ||క||
నిను గనులను కన కోరుదురే నవ
నిధు లబ్బిన సుఖమును కోరరే ||క||

నీ వన్నిటయని పలుకుదురే
 నీవే తానని కుల్కుదురే ||క||
 తమలో మెలగుచు నుందురే
 తారకరూపుని కందురే ||క||
 భాగవత ప్రహ్లాదహిత రామ
 భావుక త్యాగరాజనుత ||క||

2

కానడ రాగము — రూపక తాళము

ప. శ్రీ నారద ! నాద సరసీరుహ భృంగ ! శుభాంగ ||శ్రీ||
 అ. దీనమానరక్షక ! జగదీశ ! భేశ సంకాశ ! ||శ్రీ||
 చ. వేదజనిత వరవీణానాదన తత్వజ !
 భేదకర త్రితాపరహిత భేచరవినుత !
 యాదవకులజాప్త ! సదా మోదహృదయ ! మునివర్య !
 శ్రీద ! త్యాగరాజవినుత ! శ్రీకర ! మాం పాలయ ||శ్రీ||

3

ముఖారి రాగము — ఆది తాళము

ప. మురిపెము గలిగె గదా రామ స
 స్మనినుత కరివరద శ్రీరామ ||ము||
 అ. పరమపురుష జగదీశ వరమృదు
 భాష సుగుణమణికోశ నీకు ||ము||

చ. ఈడులేని మలయమారుతముచే
 గూడిన కావేరి తటమందు
 మేడల మిద్దెలతో శృంగారము
 మించు సదనములలో
 వేడుచు భూసురు లగ్నిహోత్రులై
 వేదఘోషములచే నుతియింప
 జూడ శివుడు గోరు యోగ్యమైన
 నుందరమగు పురము దొరికె ననుచు
 సకల సుగంధరాజ సుమములు
 సలలితమగు కోకిల నాదమ్ములు
 శుకముఖ సనకాదుల నుతమైన
 సురతరువులు గలిగి
 నికటమందు వాణి కొలువ సురపతి
 నీలమణినిభశరీర నేడు
 ప్రకటమైన నవరత్నఖచిత హా
 టకమంటపవాసము గలిగె ననుచు
 ఈ మహిలో సొగసైన చోళ
 సీమయందు వరమైన పంచనదపుర
 ధాముని చెంతను వసించుటకై
 నీమది నెంచగ
 కామజనక త్యాగరాజ సన్నత
 నామ పవనతనయ విధృతచరణ

॥ము॥

॥ము॥

క్షేమముగ వర్ధిల్లునట్టి పురమున సీతా
భామ సౌమిత్రి ప్రక్క గొలిచెదరని

4

సారంగ రాగము — చాపు తాళము

- ప. ఏహి త్రిజగదీశ శంభో మాం పాహి పంచనదీశ
అ. వాహినీశ రిపునుత శివసాంబ
దేహి త్వదీయ కరాజ్జావలంబమ్
చ. గంగాధర ధీర నిర్జర రిపుపుంగవ సంహార
మంగళకర పురభంగవిధృత సుకు-
రంగాప్త హృదయాబ్జభృంగ శుభాంగ
వారణాజినచేల భవనీరధీతారణ సురపాల
క్రూర లోకాభ్ర సమీకరణ శుభ్ర శ-
రీర మామకాఘహర పరాత్పర
రాజశేఖర కరుణాసాగర నగరాజాత్మజా రమణ
రాజరాజ పరిపూజితపద త్యాగ-
రాజరాజ వృషరాజాధిరాజ

5

మధ్యమావతి రాగము — ఆది తాళము

- ప. ముచ్చట బ్రహ్మాదులకు దొరకునా
ముదితలార జూతము రారె

అ. పచ్చని దేహిని పరమ పావనిని
సార్వతిని దలచుచును హరు డేగెడు

॥ము॥

చ. చల్లరే వేల్పులరీతి విరుల కర
పల్లవములను తళుక్కునుచు బిరుదు
లెల్ల మెరయ నిజభక్తులు పొగడగ
ఉల్లము రంజిల్ల
తెల్లని మేనున నిండు సొమ్ములతో
మల్లెహారములు మరి శోభిల్లగ
చల్లనివేళ సకల నవరత్నపు
పల్లకిలో వేంచేసి వచ్చు

॥ము॥

హితమైన సకల నైవేద్యంబుల సం-
మతమున అడుగడుగు కారగింపుచు
మితములేని యుపచారములతో
నతి సంతోషమున సతతము జ-
ప తపముల నొనరించు

నత జనుల కభీష్టము లవ్వారిగ
వెతకి యొసగుదు సనుచు పంచనదీ-
పతి వెడలి సొగసుమీరగ వచ్చు

॥ము॥

భాగవతులు హరినామకీర్తనము
బాగుగ సుస్వరములతో వింత
రాగములను యాలాపముచేయు వై-
భోగములను జూచి

నాగభూషణుడు కరుణానిధియై
 వేగము సకల సుజనరక్షణమున
 జాగరూకుడై కోర్కెల నొసగు
 త్యాగరాజ తా ననుచును వచ్చు

||ము||

6

అతాణ రాగము — ఆది తాళము

ప. ఇలలో ప్రణతార్తిహారు డనుచు పే
 రెవ రిడిరే శంకరు డని నీ

||కీ||

ప. దలచి కరగి చిరకాలము పదమున
 దండమిడిన నాయెడ దయలేదాయె

||ఇ||

చ కరచరణయుగము నొసలు భుజములు
 ధరణిసోక మ్రొక్కగలేదా?
 శరణనుచును మొరలిడ లేదా? పం-
 చనదీశ త్యాగరాజనుత నీ

||కీ||

7

కీతిగౌళ రాగము — ఆది తాళము

ప. బాలే బాలేందు భూషణి
 భవరోగశమని

||బా||

అ. ఫాలలోచని శ్రీధర్మసంపర్ధని
 సకలలోకజనని

||బా||

చ. శీలే నను రక్షింపను జా_
 గేలే పరమపావని సుగుణ_
 జాలే నతజనపరిపాలన
 లోలే కనకమయ సు_
 చేలే కాలవైరికి ప్రియమైన ఇ_
 ల్లాలవై యిందు వెలసినందుకు శ్రీ
 లలితే నీ తనయుడని నను గు_
 శాలుగా పిలువవలెనమ్మ
 సారే సకల నిగమవన సం_
 చారే చపలకోటి నిభ శ_
 రీరే దేవతాంగన పరి_
 వారే పామరజన_
 దూరే కీరవాణి శ్రీ పంచనదపుర వి_
 హారివై వెలసినందు కిక నా
 నేర కోటులనెల్ల సహించి
 గారవింపవలెనమ్మ శివే
 రామే ప్రణతార్తిహారాభి_
 రామే దేవకామిని ల_
 లామే త్యాగరాజ భజన స_
 కామే దుర్రనగణ_

॥బా॥

॥బా॥

భీమే నా మనసున నీ చరణముల నదా
 నేమముతో పూజసేయ నీ శ్రీ
 రామ సోదరివై వెలసిన శ్రీ
 శ్యామలే ధర్మ సంవర్ధని

॥బా॥

8

భైరవి రాగము — ఆది తాళము

ప. లలితే శ్రీప్రవృద్ధే శ్రీమతి
 లావణ్యనిధిమతి

॥ల॥

అ. తెలివిని వర్ధిల్లు శ్రీ శపస్తీర్థనగర నిలయే

॥ల॥

చ. తెలియని బాలుడగాదా? అంబ
 తెలివి సీసొమ్ముగాదా?
 చలముసేయ మరియాదా?

చల్లని మాటలు బల్కరాదా?

॥ల॥

బ్రోచువా రిలను లేక
 జూచిచూడక పరాకా?

యీ సుజనుల వేడగలేక

నే దాసుడ నీవేగతి గాక

॥ల॥

కన్నతల్లి శుభవదనే మీ-

యన్నదయకు పాత్రుడనే

తిన్నగ శరణము జొచ్చితినే

త్యాగరాజ మానస సదనే

॥ల॥

సంగీత జగద్గురు

శ్రీ త్యాగరాజ కీర్తనలు

1

నాథనామక్రియ రాగము — ఆది తాళము

- ప. కరుణా జలధే దాశరథే
కమనీయానన సుగుణనిధే ||క||
- చ. నీ మయమేగా నిలను
నేమని నే దూరుదును ||క||
- నిజదాసుల యనుభవ మొకటి
నిను తెలియని జనమత మొకటి ||క||
- వలచుచు నామము జేయుదురే నిను
దలచుచు ప్రొద్దు పోగొట్టుదురే ||క||
- సుకృతము లొప్పగింతురే నీ
ప్రకృతిని దెలిసి యేగింతురే ||క||
- మనసారగ బూజింతురే నిను
మాటి మాటికి యోచింతురే ||క||
- నిను గనులను కన కోరుదురే నవ
నిధు లబ్బిన సుఖమును కోరరే ||క||

నీ వన్నిటయని పలుకుదురే

నీవే తానని కుల్కుదురే

॥క॥

తమలో మెలగుచు నుందురే

తారకరూపుని కందురే

॥క॥

భాగవత ప్రహ్లాదహిత రామ

భావుక త్యాగరాజనుత

॥క॥

2

కానడ రాగము — రూపక తాళము

ప. శ్రీ నారద ! నాద సరసీరుహ భృంగ ! శుభాంగ

॥శ్రీ॥

ల. దీనమానరక్షక ! జగదీశ ! భేశ సంకాశ !

॥శ్రీ॥

చ. వేదజనిత వరవీణానాదన తత్త్వజ !

భేదకర త్రితాపరహిత భేచరవినుత !

యాదవకులజూప్త ! సదా మోదహృదయ ! మునివర్య !

శ్రీద ! త్యాగరాజవినుత ! శ్రీకర ! మాం పాలయ ॥శ్రీ॥

3

ముఖారి రాగము — ఆది తాళము

ప. మురిపెము గలిగె గదా రామ స

న్మునినుత కరివరద శ్రీరామ

॥ము॥

ల. పరమపురుష జగదీశ వరమ్మదు

భాష సుగుణమణికోశ నీకు

॥ము॥

చ. ఈడులేని మలయమారుతముచే

గూడిన కావేరి తటమందు

మేడల మిద్దెలతో శృంగారము

మించు సదనములలో

వేడుచు భూసురు లగ్నిహోత్రులై

వేదఘోషములచే నుతియింప

జూడ శివుడు గోరు యోగ్యమైన

సుందరమగు పురము దొరికె ననుచు

॥ము॥

సకల సుగంధరాజ సుమములు

సలలితమగు కోకిల నాదమ్ములు

శుకముఖ సనకాదుల నుత్తమైన

సురతరువులు గలిగి

నికటమందు వాణి కొలువ సురపతి

నీలమణినిభశరీర నేడు

ప్రకటమైన నవరత్నఖచిత హా

టకమంటపవాసము గలిగె ననుచు

॥ము॥

ఈ మహిలో సొగసైన చోళ

సీమయందు వరమైన పంచనదపుర

ధాముని చెంతను వసించుటకై

నీమది నెంచగ

కామజనక త్యాగరాజ సన్నత

నామ పవనతనయ విధృతచరణ

క్షేమముగ వర్ధిల్లునట్టి పురమున సీతా
భామ సౌమిత్రి ప్రక్క గొలిచెదరని

4

సారంగ రాగము — చాపు తాళము

- ప. ఏహి త్రిజగదీశ శంభో మాం పాహి పంచనదీశ
 ॥. వాహినీశ రిపునుత శివసాంబ
 దేహి త్వదీయ కరాబ్జావలంబమ్
 చ. గంగాధర ధీర నిర్జర రిపుపుంగవ సంహార
 మంగళకర పురభంగవిధృత సుకు-
 రంగాప్త హృదయాబ్జభృంగ శుభాంగ
 వారణాజినచేల భవనీరధీతారణ సురపాల
 క్రూర లోకాభ్ర సమీకరణ శుభ్ర శ-
 రీర మామకాఘహర పరాత్పర
 రాజశేఖర కరుణాసాగర నగరాజాత్మజా రమణ
 రాజరాజ పరిపూజితపద త్యాగ-
 రాజరాజ వృషరాజాధిరాజ

5

మధ్యమావతి రాగము — ఆది తాళము

- ప. ముచ్చట బ్రహ్మాదులకు దొరకునా
 ముదితలార జూతము రారె

అ. పచ్చని దేహిని పరమ పావనిని
సార్వతిని దలచుచును హరు డేగెడు

॥ము॥

చ. చల్లరే వేల్పులరీతి విరుల కర
పల్లవములను తళుక్కునుచు బిరుదు
లెల్ల మెరయ నిజభక్తులు పొగడగ
ఉల్లము రంజిల్ల

తెల్లని మేనున నిండు సొమ్ములతో
మల్లెహారములు మరి శోభిల్లగ
చల్లనివేళ సకల నవరత్నపు
పల్లకిలో వేంచేసి వచ్చు

॥ము॥

హితమైన సకల నైవేద్యంబుల సం-
మతమున అడుగడుగు కారగింపుచు
మితములేని యుపచారములతో
నతి సంతోషమున సతతము జ-
ప తపముల నొనరించు

సత జనుల కభీష్టము లవ్వారిగ
వెతకి యొసగుడు ననుచు పంచనదీ-
పతి వెడలి సొగసుమీరగ వచ్చు

॥ము॥

భాగవతులు హరినామకీర్తనము
బాగుగ సుస్వరములతో వింత
రాగములను యాలాపముచేయు వై-
భోగములను జూచి

నాగభూషణుడు కరుణానిధియై
 వేగము సకల సుజనరక్షణమున
 జాగరూకుడై కోర్కెల నొసగు
 త్యాగరాజు తా ననుచును వచ్చు

6

అరాణ రాగము — ఆది తాళము

- ప. ఇలలో ప్రణతార్తిహారు డనుచు పే
 రెవ రిడిరే శంకరు డని నీ
- ప. దలచి కరగి చిరకాలము పదమున
 దండమిడిన నాయెడ దయలేదాయె
- చ కరచరణయుగము నొసలు భుజములు
 ధరణిసోక మ్రొక్కగలేదా?
 శరణనుచును మొరలిడ లేదా? పం-
 చనదీశ త్యాగరాజనుత నీ

7

రీతిగౌళ రాగము — ఆది తాళము

- ప. బాలే బాలేందు భూషణి
 భవరోగశమని
- అ. ఫాలలోచని శ్రీధర్మసంపర్ధని
 సకలలోకజనని

చ. శీలే నను రక్షింపను జా_
 గేలే పరమపావని సుగుణ_
 జాలే నతజనపరిపాలన
 లోలే కనకమయ సు_
 చేలే కాలవైరికి ప్రియమైన ఇ_
 ల్లాలవై యిందు వెలసినందుకు శ్రీ
 లలితే నీ తనయుడని నను గు_
 శాలుగా పిలువవలెనమ్మ
 సారే సకల నిగమవన సం_
 చారే చపలకోటి నిభ శ_
 రీరే దేవతాంగన పరి_
 వారే పామరజన_
 దూరే కీరవాణి శ్రీ పంచనదపుర వి_
 హారివై వెలసినందు కిక నా
 నేర కోటులనెల్ల సహించి
 గారవింపవలెనమ్మ శివే
 రామే ప్రణతార్తిహరాభి_
 రామే దేవకామిని ల_
 లామే త్యాగరాజ భజన స_
 కామే దుర్రనగణ_

॥బా॥

॥బా॥

భీమే నా మనసున నీ చరణముల సదా
 నేమముతో పూజసేయ నీ శ్రీ
 రామ సోదరివై వెలసిన శ్రీ
 శ్యామలే ధర్మ సంవర్ధని

8

భైరవి రాగము — ఆది తాళము

- ప. లలితే శ్రీప్రవృద్ధే శ్రీమతి
 లావణ్యనిధిమతి
- అ. తెలివిని వర్ధిల్లు శ్రీ తపస్తీర్థనగర నిలయే
- చ. తెలియని బాలుడగాదా? అంబ
 తెలివి నీసొమ్ముగాదా?
 చలముసేయ మరియాదా?
 చల్లని మాటలు బల్కరాదా?
 బ్రోచువా రిలను లేక
 జూచిచూడక పరాకా?
 యీ సుజనుల వేడగలేక
 నే దాసుడ నీవేగతి గాక
 కన్నతల్లి శుభవదనే మీ-
 యన్నదయకు పాత్రుడనే
 తిన్నగ శరణము జొచ్చితినే
 త్యాగరాజ మానస సదనే

9

ముఖారి రాగము — దేశాది తాళము

- ప. సంగీతశాస్త్ర జ్ఞానము సారూప్య సౌఖ్యదమే మనసా ||సం||
- అ. శృంగార రసాద్యఖిలసార పూ-
రిత రామకథానందాబ్ధియుత ||సం||
- చ. ప్రేమభక్తి సుజనవాత్సల్యము
శ్రీమద్రమావర కటాక్షము
నేమ నిష్ట యశోధన మొసంగునే
నేర్పుగల్గు త్యాగరాజు నేర్చిన ||సం||

10

పంతువరాళి రాగము — చాపు తాళము

- ప. సారమేగాని యన్యమార్గ వి-
చార మేటికే? ఓ మనసా ||సా||
- అ. వారు వీరు దెలియలేక బల్కు
వార్తలు విన నేలే? రామనామము ||సా||
- చ. మారకోటిలావణ్యుడైన రఘు
వీరుని నామసుధారసమును
సారెకు బానము జేసి జగద్వి-
హారుడై వెలయు నారాయణ

నారాయణ యనుచును వారము
 శరదంబుద నిభుడౌ శ్రీ
 నారదముని వల్మీకజాతునికి
 గూరిమి నుపదేశించలేదా
 వరమపావనుని శరణాగతజన-
 పరిపాలన బిరుదాంకుని సీతా-
 వరుని నామసుధారస పానము
 నిరతమునను జేసి హరి హరి
 హరి యనుచు సంతతంబును
 సరియులేని కీర్తిగాంచి దేహము
 పరవశంబు జెంది శుకబ్రహ్మ
 పరీక్షిత్తు కొసగలేదా ? వాదా
 సామగానలోలుడౌ రజితగిరి
 ధాముడైన త్యాగరాజశివు డతి
 నేమముతో నామామృత పానము
 యేమరకను జేసి రామ రామ
 రామ యనుచు సతతము
 శ్రీమదాదిగౌరికి శృంగారికి
 యా మహిమల నా రహస్యముల నతి
 ప్రేమను యుపదేశించ లేదా ?

11

మధ్యమావతి రాగము — ఆది తాళము

- ప. రామనామం భజరే మానస ||రా||
- చ. దొంగరీతి తిరుగంగ నేల శ్రీ
 రంగని పదముల కౌగిలించుకొని ||రా||
 ఎక్కడైన హరి యొక్క డనుచు మది
 చక్కదనముగని సొక్కి సంతతము ||రా||
 ఎందుబోక రాకేందుముఖుని నీ
 యందు జూచి ఫలమందుకోర శ్రీ
 దేహమెత్తి సందేహపడక వై_
 దేహి భాగ్యమా దేహి దేహి యని ||రా||
 సాధు సజ్జనులు బోధచేత భవ
 బాధ మానవలె సాధకంబుతో
 రాగరహిత జనభాగదేయుని వి_
 నా గతియెవ్వరే త్యాగరాజనుత ||రా||

12

కాపి రాగము — చాపు తాళము

- ప. అతడే ధన్యుడురా ఓ మనసా ||అ||
- అ. సతతయాన సుతధృతమైన సీతా_
 పతి పొడయుగముల సతతము స్మరియించు ||న||

చ. వెనుకదీక తనమనసు రంజిల్లగ
 ఘనమైన నామకీర్తన పరుడైనట్టి
 తుంబురువలె తన తంబురబట్టి ద-
 యాంబుధి సన్నిధానంబున నటియించు
 సాయకు సుజనుల బాయకు తాను ను-
 పాయమునను ప్రొద్దు హాయిగ గడిపిన
 ఉల్లపు తాపము చల్లజేసి యన్ని
 కల్లలనుచు యెంచి సల్లాపమున నుండు
 కరివరదుని తత్వమెరుగను మరిగించు
 అరిషడ్వర్గములందు బరవలేక దిరుగు
 అర్తిని మరియు బ్రవృత్తిని చొలగించు
 కీర్తి గల్గిన రామమూర్తిని నెఱ నమ్ము
 కలగని జని విప్రకులమున జన్మించి
 నిలువర మగు ముక్తిఫలమును జేకొన్న
 కర్మనిష్ఠుడైన ధర్మశీలుడైన
 శర్మ రామనామ మర్మము దెలిసిన
 కాసువీసముల కోసము యాసతో
 వేసము ధరియించి మోసము జెందని
 అందముగా నామ మందరు జేసిన
 సుందర రామునియందు లక్ష్మము బెట్టు

ఇన్నిపాటులకు సర్వోన్నతమౌ సుఖ-
మున్న యనుభవించు కొన్నవా డెవడో
రాజన జనులతో దా జత గూడక
రాజిల్లు శ్రీ త్యాగరాజనుతుని నమ్ము

॥అ॥

॥స॥

13

నాయకి రాగము — రూపక తాళము

ప. కనుగొను సౌఖ్యము
కమలజుకైన గల్గునా?

॥క॥

అ. దనుజువైరి యగు రాముని
దయ గల్గిన నతని వినా

॥క॥

చ. తను వొకచో మన సొకచో
దగిన వేషమొకచో నిడి జనుల సేచు వారికి
జయమౌనే ? త్యాగరాజు

॥క॥

14

జయమనోహరి రాగము — రూపక తాళము

ప. నీ భక్తి భాగ్య సుధా
నిధి నీదేదే జన్మము ?

॥నీ॥

అ. భూభారముగాని సుధ
భూసురులై జనించిన

॥నీ॥

- చ. వేదోక్తంబౌ కర్మము
 వెతగల్గు గతాగతమౌ
 నాదాత్మక త్యాగరాజ
 నాథా ప్రమేయ ! సదా

15

జయమనోహరి రాగము — ఆది తాళము

- ప. యజ్ఞాదులు సుఖమను వారికి సము_
 లజ్ఞానులు గలరా? ఓ మనసా !
 అ. సుజ్ఞాన ద్విద్ర పరంపరు ల_
 సురచిత్తులు జీవాత్మ హింసగల
 చ. బహు జన్మంబుల వాసనయుతులై
 అహి విషసమ విషయాకృష్టులై
 బహిరాననులై త్యాగరాజు
 భజియించు శ్రీరాముని దెలియక

16

కళ్యాణి రాగము — రూపక తాళము

- ప. భజనసేయవే మనసా!
 పరమభక్తితో
 అ. అజరుద్రాదులకు భూసు
 రాదుల కరుదైన రామ

చ. నాదప్రణవ సప్తస్వర
 వేదవర్ణ శాస్త్ర పురా-
 ణాది చతుష్షష్టికళల
 భేదము కలిగే
 మోదకర శరీరమెత్తి
 ముక్తి మార్గమును దెలియని
 వాదతర్కమేల శ్రీ
 మదాది త్యాగరాజనుతుని

॥భ॥

17

శంకరాభరణ రాగము — రూపక తాళము

ప. భక్తి బిచ్చ మియ్యవే
 భావుకమవు సాత్త్విక
 అ. ముక్తి కళిల శక్తికి త్రి
 మూర్తుల కతి మేల్మి రామ
 చ. ప్రాణము లేనివానికి బంగారుపాగ చుట్టి
 అణి వజ్రభూషణ మురమందు బెట్టు రీతి
 జాణలకు బురాణాగమశాస్త్ర వేదజప్రసంగ
 త్రాణ గల్గి యేమి ? భక్తత్యాగరాజనుత రామ

॥భ॥

॥భ॥

॥భ॥

18

ధన్యాసి రాగము — రూపక తాళము

- ప. శ్యామ సుందరాంగ
సకల శక్తియు నీవేర
- అ. తామసరహిత గుణసాంద్ర
ధరసు వెలయు రామచంద్ర
- చ. దుష్టదనుజ మద విదార
శిష్టజన హృదయ విహార
ఇష్టదైవము నీవేర
యిలను త్యాగరాజు వేర

19

సురటి రాగము — దేశాది తాళము

- ప వేరెవ్వరేగతి ?
వేమారులకు సీతాపతి
- అ. ఈరేడు లోకముల కా
ధారుడవగు నిను వినా
- చ. బృందారకాది మునిబృంద శుక సనక స-
నందన శ్రీ నారదారవిందోద్భవ పు-
రందరులకు శ్రీ త్యాగరాజునికి నిను వినా

20

కళ్యాణి రాగము — ఆది తాళము

- ప. కారు వేల్పులు నీకు సరి ||కా||
 అ. కారుకు జిలకరసంబా_
 కంతరమైనట్టు గాని త్రిగుణా ||కారు||
 చ. దివటికి దీపము రీతి
 కావేటికి కాలువలరీతి గాని ||కా||
 తమ్మవైరికి దారకల రీతి
 కమ్మవిల్తునికి కాంతి నరులరీతి గాని ||కా||
 సాగరానికి సరస్సురీతి
 త్యాగరాజవినుత ధరలో నీకు సరి ||కా||

21

కోలాహల రాగము — దేశాది తాళము

- ప. మదిలోన యోచన పుట్టలేదా ?
 మహారాజ రాజేశ్వరా ! ||మ||
 అ. పది వేనములలో రామవేనము
 బహు బాగనుచు గోరు నన్ను బ్రోవ ||మ||
 చ. ఇట్టివేళ నీ కెట్లు తోచునని
 ఇల్లాలితో ముచ్చటాడెదు ? నా_
 రట్లు నీ మనసు కెట్లు తోచెనో
 రక్షించుటకు త్యాగరాజనుత ||మ||

22

దేవమనోహరి రాగము — చాపు తాళము

- ప. ఎవరికై యవతార మెత్తితివో
ఇపుడైన దెలుపవయ్య రామయ్య నీ
- అ. అవనికి రమ్మని పిలిచిన మహారా—
జెవడో వానికి మ్రొక్కెద రామ
- చ. వేదవర్ణనీయమౌ నామముతో
విధి రుద్రులకు మేల్మీయగు రూపముతో
మోదనదనమగు పటుచరితముతో
మునిరాజవేషియౌ త్యాగరాజనుత

23

సూర్యకాంత రాగము — ఆది తాళము

- ప. ముద్దుమోము ఏలాగు చెలంగెనో ?
మును లెటుల గని మోహించిరో ?
- అ. కద్దసుచును జిరకాలము హృదయము
కరగి కరగి నిల్చువారి కెదుట రాముని
- చ. మనసు నిర్మలమగు భూసుర కృతమో
మంచి పూజాఫలమో తొలుతటి తపమో
ఘననిభదేహుని జనన స్వభావమో
ధనపతి సఖుడైన త్యాగరాజార్చితుని

26

మాయామాళవగౌళ రాగము — దేశాది తాళము

- ప. మేరుసమానధీర ! వరద ! రఘు
వీర ! జూతాము రారా మహా
- అ. సారసార ఓయ్యారపు నడలను
నీరదకాంతిని నీ తీవిని మహా
- చ. అలకల ముద్దును తిలకపు తీరును
తళుకు జెక్కులచే దనరు నెమ్మోమును
గళమున శోభిల్లు కనక భూషణముల
దళిత దుర్మానవ త్యాగరాజార్చిత

27

నవరసకన్నడ రాగము — దేశాది తాళము

- ప. పలుకు కండచక్కెరను గేరునే
పణతులారా ! చూడరే
- అ. కొలువుకూటమునను గొలుచువారిని
బిలచి దాశరథి ప్రేమమీర బలికె
- చ. సురల కామినీమణుల గాన మా-
దరణ నాలకించుచును శృంగా-
ర రసయుక్త వార రమణు లాడజూచి-
సరస త్యాగరాజునితోను బొగడే

28

నారాయణగౌళ రాగ — ఆది తాళము

- ప. కదలేవాడుకాడే రాముడు
కథలెన్నో కలవాడే ||క||
- అ మొదలే తానైనాడే తుద
మొదలే లేనివాడైనాడే ||క||
- చ కల్పన లెన్నడులేదు సం
కల్పములే కలవాడు శేష-
తల్పశయనుడే వాడు శ్రీ
త్యాగరాజనుతుడైనాడే ||క||

29

సింహవాహినీ రాగము — దేశాది తాళము

- ప. నెనరుంచరా నాపైని చాల
నీ దాసుడను కాదా? శ్రీరామ ||నె||
- అ. సనకాది యోగిబృంద వంద్యపాద
సాకేతవాస సద్భక్తపోష ||నె||
- చ. తల్లి దండ్రు గురు దైవము నీవని
తఱచుగాను నిన్ను నమ్మియున్న నే
దల్లడిల్లుచుండ దరిచూపవేమి
త్యాగరాజ పరిపాల సుగుణశీల ||నె||

30

సురటి రాగము — దేశాది తాళము

- ప గీతార్థము సంగీతానందము
నీ తావున జూడరా ఓ మనసా
- అ, సీతాపతి చరణాబ్జము నిడుకొన్న
వాతాత్మజునికి బాగ దెలుసురా
- చ. హరి హర భాస్కర కాలాది కర్మము -
లను మతముల మర్మముల నెఱింగిన
హరి వరరూపుడు హరహయ వినుతుడు
వర త్యాగరాజ వరదుడు సుఖీరా

౩1

కలావతి రాగము — ఆది తాళము

- ప. ఒకసారి జూడగరాదా ?
- అ. శుకమానసార్చితపాద ! సదా -
శుద్ధాంతరంగ ! ముదంబుతో
- చ. వరులైన దిగీశులు చంద్రవిభా -
కర మౌనివరాదులు శ్రీరామ నీ
కరుణాకటాక్షముచేత వెల
సిరే గాని త్యాగరాజనన్నుత

ॐ 2

భైరవి రాగము — ఆది తాళము

ప. రామ కోదండరామ

రామ కల్యాణరామ

॥రా॥

చ. రామ సీతాపతి రామ నీవేగతి

రామ నీకుమ్రొక్కితి రామ నీచేజిక్కితి

॥రా॥

రామ నీకెవరు జోడు రామ క్రీగంట జూడు

రామ నేను నీవాడ రామ నాతో మాటాడు

॥రా॥

రామనామమే మేలు రామచింతనే చాలు

రామ నీవు నన్నేలు రామ రాయడే చాలు

॥రా॥

రామ నీకొకమాట రామ నాకొకమూట

రామ నీపాటేపాట రామ నీబాటేబాట

॥రా॥

రామ నేనెందైనను రామ వేరెంచలేను

రామ యెన్నడైనను రామ బాయగలేను

॥రా॥

రామ విరాజరాజ రామ ముఖజితరాజ

రామ భక్తసమాజ రక్షిత త్యాగరాజ

॥రా॥

ॐ ॐ

బిలహరి రాగము — యంప తాళము

ప. తొలిజన్మమున జేయు

దుడుకు దెలిసెను రామ

॥తొ॥

అ. ఫలమేమో యరచేతి

పుంటి కద్దమువలెనా

॥తొ॥

చ. రాగిపైరులచెంత రమ్యమౌ వరిమొలక
రాజిల్ల నేర్చునటరా ?
నాగశయన ! త్యాగరాజు పాపముతోను
నామ పుణ్యము చెలగునా ? నేను

॥తా॥

౩ 4

శహాన రాగము — రూపక తాళము

ప. ఏ మానతిచ్చేవో ఏ మెంచినావో ॥ఏ॥
అ. నా మాటలు వినవో రామ నా తలవ్రాలేమో ॥ఏ॥
చ. యశమాయువు సద్భక్తియు ఏకాంత చిత్తము
సుశరీర మొసంగే భాసుర త్యాగరాజనుత ॥ఏ॥

౩ 5

రీతి గౌళ రాగము — దేశాది తాళము

ప. చేరరా వదేమిరా ? రామయ్య ॥చే॥
అ. మేరగాదురా యిక మహా
మేరుధీర ! శ్రీకర ! ॥చే॥
చ. తల్లిదండ్రు లేని బాల తన నాథు గోరు రీతి
పలుమారు వేడుకొంటే పాలించరాదా ?
వలచుచు నేను నీదు వదనారవిందమును
దలచి కరగగ జూచి త్యాగరాజసన్నత ॥చే॥

36

కళ్యాణి రాగము — ఆది తాళము

ప. ఎందుకో నీ మనసు కరగదు?

యేమి నేరమో తెలియ

॥ఎం॥

అ. ఎందు జూచినగాని దశరథ

నందనుగా భావించిన నాపై

॥ఎం॥

చ. సుముఖులైన యీ లోకులు నన్న-

సూయలచే జూచెదరు

విముఖులై యెంతటి వాడని బహు-

విధముల దూరెదరు ;

సముఖమునకు యోగ్యుడు గా-

డని మఱి జూడగ నెంచెదరు ;

గమకమునను రక్షించెడివారలు

గారని నిన్నే కోరిన నాపై

॥ఎం॥

ధన తనయ కళత్రాదుల జూచి

తమదని భ్రమసెదరు ;

వెనుక ముందు తెలియని యా

ధనికుల వెంబడి తిరిగెదరు ;

ఇనకుల జలనిధిసోమ రామ న-

న్నిటుల సేయక నీ వెయ్యారు

మనవులడుగు నాపైని కరుణతో

మన్నించి కాపాడుము రామ

॥౨౦॥

రాగరహిత! శ్రీరామ ఇంత ప-

రాకు జేయక శర-

ణాగతవత్సల! నమ్మితి తారక

నామ! పరాత్పర!

త్యాగరాజహృదయ సదనుడని య-

త్యంతము వేడితిరా ; నీ

వే గతియనుచు రేయుబగలు వె-

యివేల మొరలు బెట్టిన నా పై

॥౨౦॥

౩ 7

దర్బారు రాగము — యుంప తాళము

ప. అపరాధముల మాన్పి ఆదుకోవయ్య

॥అ॥

అ. కృపజూచి బ్రోచితే కీర్తి కలదిక నీకు

॥అ॥

చ. అత్యంత మత్సరమదాంధుడై సజ్జనుల

నిత్యకర్మములవలె నిండించుకొన్న నా

॥అ॥

చూచువారల కెదుట సొక్కి జపితుడనైతి

యోచించ నీపాదయుగళ ధ్యానములేని నా

॥అ॥

స్నేహజనులనుగూడి వీణాడితనిగాని

ప్ర

ప్రాణహితగుణకథల బల్కులేనైతి నా

॥అ॥

శరణుజొచ్చిన నన్ను కరుణించవే రామ
వర త్యాగరాజనుత వశముగాదిక నాకు

॥అ॥

౩ 8

అసావేరి రాగము — ఆది తాళము

ప. దశరథనందన దానవమర్దన
దయయా మాం పాపి

॥ద॥

చ. చాలును మాయాజాలము చేయ

జాలను తోయజాలయా రాయ

॥ద॥

మనసున నారీమణులను గోరి

జనులతో జేరి జెప్ప నీదారి

॥ద॥

ధనికుని నెంచి తనువును బెంచి

వనితల గాంచి వదరుదు పొంచి

॥ద॥

నే పరదేసి నేర్పున గాసి

బాపవే డాసి పావను జేసి

॥ద॥

నర్వము నీవు సారెకు రావు

గర్వములు లేవు గ్రక్కున బ్రోవు

॥ద॥

వలచితి నీలవర్ణ సుశీల

చలమిక నేల ? స్వామి నే తాళ

॥ద॥

సాగరశయన సారసనయన

త్యాగరాజువన తారకసుగుణ

॥ద॥

39

అభోగి రాగము — దేశాది తాళము

ప. నన్ను బ్రోవ నీ కింత తామసమా ?

నాపై నేరమేమి బల్కుమా

॥న॥

అ. చిన్ననాడే నీచెలిమి గలుగ గోరి

చింతించలేదా శ్రీరామ

॥న॥

చ. నిజదాసవరులగు తమ్ములతో

నీవు బాగ బుట్టగలేదా ?

గజరాజరక్షక తనయులను

గని పెంచలేదా త్యాగరాజనుత

॥న॥

40

శంకరాభరణ రాగము — అది తాళము

ప. ఏమి నేరము నన్ను బ్రోవ ?

ఎంత భారము నావల్ల

॥ఏ॥

అ. సామజరాజ వరదుడని మునుల

సత్కిర్తి గల్గలేదా ? నాపై

॥ఏ॥

చ. దీనబంధువని దేవదేవు డన -

మాన ఘనుడని ధర్మాత్ము డనుచును

జానఘనులు గుణగానముసేయ బి -

రాన జూడవు త్యాగరాజార్చిత నాపై

॥ఏ॥

41

జేగడ రాగము — దేశాది తాళము

ప. తనవారి తనము లేదా ?

తారకాధిపానన ! వాదా ? ||త||

అ. ఇనవంశరాజుల కీగుణము లెన్నడైనగలదా? నాదుపై||త||

చ. పేరపేర బిలిచి హారములు ప్రేమ -

మీర మీరొసగలేదా ? నాదుపై ||త||

అలనాడు యన్నమారగించు వేళ

బలువానరుల పంక్తి నుంచలేదా ? ||త||

రామ ! రామ ! రామ ! రచ్చసేయక లే

తామసంబు ఏల ? త్యాగరాజనుత ||త||

42

హుసేని రాగము — చాపక తాళము

ప. రామ రామ రామ సీతారమణ పాపహరణ ||రా||

చ. చెంత రాకయుండు తెవరి చెలిమో నిండు కలిమో ||రా||

మనమేచేమనుచు యింత మదమా కామదమా ||రా||

సనువినా గతి యెవ్వరనుచు నగవో లేక బిగువో ||రా||

శశిముఖ నన్నేచేది యశమా నాదు వశమా ||రా||

కరుణజూతు ననుచు బలుకు కరవా బ్రోవ బరువా ||రా||

రామాయని మొఱిలిడ మది_రాయా దేవరాయ ||రా||

ఇన్ని విన్న పములకు మది_యినుమా

మాటవినుమా ||రా||

లేమిదెల్పు పెద్దలెవరు లేరో ? నీదు పోరో ||రా||

ఉండినను నిన్నుబోలి_యుందురే అడుకొందురే ||రా||

భళి భళి తనకర్మమెంత_బలమో లేక చలమో ||రా||

వలచి పాడి యింత బల్క_వలెనా తాళగలనా ||రా||

ఇల రక్షణ సేయలేని కులమా వ్యాకులమా ||రా||

వశముగాదు త్యాగరాజవరద కుందసురద ||రా||

43

కాపి రాగము — ఆది తాళము

ప. అన్యాయము సేయకురా రామ న

న్నన్యనిగ జూడకురా ; నాయెడ రామా ||అ||

అ. ఎన్నో తప్పులు గలవారిని రా_

జన్య సీవు బ్రోచినావు గనుకను ||అ||

చ. జడభరతుడు జింకశిశువు నెత్తి

బడలిక దీర్చగ లేదా ?

కడలి న మునిగిన గిరి నొక కూర్మము

గాపాడగ లేదా ?

పుడమిని పొండవద్రోపిని ధర్మ

పుత్రుడు బ్రోవగ లేదా ?

నడిమి ప్రాయమున త్యాగరాజునుత

నా పూర్వజు బాధ దీర్చలేదని ||అ||

44

కీరణావళి రాగము — దేశాది తాళము

- స. పరాకు నీ కేలరా రామ ! ॥ప॥
- అ. చరాచరముల వసీయించే యో
సారసాక్షా ! నా పనులంటే యీ ॥ప॥
- చ. పురాణ శబరి యొసంగిన యటు నే
భుజించుకొన్న శేషమా రామ !
ధరాతలమున గుహునివలె పత్ర-
తల్పమొనర్చితినా ? శ్రీ త్యాగరాజుపై ॥ప॥

45

జనరంజనీ రాగము — చాపు తాళము

- ప. నా డాడిన మాట నేడు తప్పవలదు
నా తండ్రి ! శ్రీరామ ॥నా॥
- అ. ఏడాదినాడుగ ఎడబాయనివాని
పోడిమిగ గాపాడుదునని చిన్న ॥నా॥
- చ. తలకు వచ్చిన బాధ తలపొగకు సేతు
వలచి నమ్మిన వాని వలలోన దగులుదు
ఇల భక్తిసాగర మీదజేతునని
తలబోసి బల్కితివే త్యాగరాజార్చిత ॥నా॥

46

దేశ్యతోడి రాగము — యుంప రాగము

ప. నే పొగడకుంటే నీకేమి కొదవో ?

నీ మనసు దెలిసె గదరా ఓ రామ

॥నే॥

అ. ప్రాపుగల శుక సనక ప్రహ్లాద నారద

పరమేశ రుద్రాది భక్తు లర్చింపగ

॥నే॥

చ. భుజియింప బెట్టు సతి, బుధులు సామాజికులు

భజియింప సోదరులు పవనసూను-

డజ బిడౌజాది సురలాప్తులైనారు ; నీ

రజనయన శ్రీ త్యాగరాజనుత ! బాలుడగు

॥నే॥

47

మోహన రాగము — చాపు తాళము

ప. మాటి మాటికి దెల్పవలెనా ? ముని

మానసార్చితచరణ రామయ్య నీతో

॥మా॥

అ. నూటి కొక్కటే మాట చాలదా ?

నాటి మొదలుకొని సాటిలేని నీతో

॥మా॥

చ. పంకజవదనా సరసవినోద !

సంకటములను వేగమే దీర్పరాదా ?

శంకరప్రియ సర్వాంతర్యామి గాదా ?

ఇంక నామది నీకు తెలియగలేదా ?

కరుణాసాగర పరిపూర్ణ సీకు
 సరి వేల్పులు లేరనుచు నీవరకు
 మొరబెట్టిన నాపై యేల పరాకు
 వరులు జూతురు భాండమున కొక్క మెతుకు ||మా||
 శృంగారశేఖర ! సురవైరి రాజ
 భంగ సుజనహృత్కుముద రాజ !
 మంగళకరరూప ! జితరతిరాజ !
 గంగాజనక పాలిత త్యాగరాజ ||మా||

48

మనోహరీ రాగము — రూపక తాళము

ప. పరితాపము గనియాడిన -
 ఆ పలుకుల మరచితివో ||నా||
 అ. సరిలేని సీతతో సరయూమధ్యంబున నా ||ప||
 చ. పరమగు బంగారువోడను మెరయుచు పదిపూటలపై
 కరుణించెద ననుచు క్రేగనులను త్యాగరాజుని ||ప||

49

పంతురాపళి రాగము — రూపక తాళము

ప. నిన్నే నెఱనమ్మినానురా ;
 ఓ రామా రామయ్య ||ని||

అ. అన్ని కల్లలనుచు నాడి పాడి వేడి

పన్నగశయన ! నే చిన్నతనమునాడే

చ. వేదశాస్త్ర పురాణ విద్యలచే భేద

వాదములు దీరక భ్రమసేవారల జూచి

॥ని॥

భోగముల కొఱకు భువిలో రాజసమున

యాగాదు లొనరించి యలయువారల జూచి

॥ని॥

ఈ జన్మమున నిన్ను రాజిజేసికోలేక

రాజిల్లరని త్యాగరాజవంద్య రాఘవ

॥ని॥

50

సావేరి రాగము — దేశాది తాళము

ప. దరిదాపు లేక వేడితే

దయ రాదేమో శ్రీరామ

॥ద॥

అ. కరి ధనములు గలిగితే

కరుణించి బ్రోతువేమో

॥ద॥

చ. అలనాడు నిరర్జవైరి బా

లుని జూచి బ్రోచితివిగాని

వలచి పదముల నమ్మితే

వర మీ దోచెనా ? త్యాగరాజు

॥ద॥

51

సురటి రాగము — దేశాది తాళము

- ప. రామచంద్ర నీదయ
రామ యేల రాదయ ||రా||
- అ. కామకోటి సుందరా ! కరధృతమందర !
ప్రేమమీర ముందర బిలువరాక యుందురా ? ||రా||
- చ. కాననంబు తాపమో కైకమీది కోపమో ?
నేను సేయు పాపమో నీకు శక్తి లోపమో ? ||రా||
ఆడదన్న మోసమో అలనా డుపాసమో
మేడలేని వాసమో మేము సేయు వోసమో ||రా||
కల్లలైన నేయమా ? కంటె నీకు హేయమా ?
తల్లడిల్ల న్యాయమా ? త్యాగరాజ గేయమా ||రా||

52

గానవారిధి రాగము — ఆది తాళము

- ప. దయజూచుట కిది వేశరా ; దాశరథి ||ద||
- అ. భయవారణ మృగేశ జలజో
ద్భవార్తిహర ! మంజులాకార నను ||ద||
- చ. మును నీ వానతిచ్చిన
పను లానగొని నే_
మనసారగ నిదానముగ స_
ల్పినాను వరత్యాగరాజుప్త నను ||ద||

౧౩

హరికాంభోజి రాగము — రూపక తాళము

ప రామ నన్ను బ్రోవ రా - వేమొకో లోకాభి ||రా||

అ. చీమలో బ్రహ్మలో శివకేశవాదులలో
ప్రేమమీర మెలగుచుండే బిరుదువహించిన సీతా ||రా||

చ. మెప్పులకై కన్నతావు నప్పుబడక విట్టవీగి
తప్పుపనులు లేకయుండే త్యాగరాజవినుత సీతా ||రా||

54

కేదారగౌళ రాగము — ఆది తాళము

ప. తులసీ బిల్వ మల్లికాది జలజ సుమ పూజల
గైకొనవే ||తు||

అ. జలజాసన సనకాది కరార్చిత !
జలదాభ ! సునాభ ! విభాకర హృ-
జలేశ హరిణాంక సుగంధ ||తు||

చ. ఉరమున ముఖమున శిరమున భుజమున
కరమున నేత్రమున చరణయుగంబున
కరుణతో నెనరుతో పరమానందముతో
నిరతమును శ్రీ త్యాగరాజు నిరుపాధికుడై
యర్చించు ||తు||

౧ ౧

మాయామాళవగౌళ రాగము — రూపక తాళము

- ప. తులసీదళములచే సంతోషముగా బూజింతు ||తు||
- అ. పలుమారు చిరకాలము పరమాత్ముని పాదములను ||తు||
- చ. సరసీరుహ పున్నాగ చంపక పాటల కురువక
కరవీర మల్లికా సుగంధరాజ సుమముల్
ధర నివి యొకపర్యాయము ధరాత్ముని సాకేత
పురవాసుని శ్రీరాముని వరత్యాగరాజనుతుని ||తు||

౧ 6

దేవగాంధారి రాగము — ఆది తాళము

- ప. శ్రీ తులశమ్మ ! మాయొంట నెలకొనవమ్మ
ఈ మహిని నీ సమాన మెవరమ్మ? బంగారు బొమ్మ ||శ్రీ||
- చ. కరకు సువర్ణపు సొమ్ములు బెట్టి
సరిగె చీర ముద్దుగురియగ గట్టి
కరుణజూచి సిరులను యొడిగట్టి
వరదుని కరమునను బట్టి ||శ్రీ||
- ఉరమున ముత్యపుసరు లసియాడ
సురతరణులు నిన్నుగని కొనియాడ
వరమును లష్టదిగీశులు వేడ
వరదుడు నిను ప్రేమ జూడ ||శ్రీ||

మరువక పారిజాత సరోజ
 కురువక వకుళ సుగంధరాజ_
 వరసుమములచే త్యాగరాజ_
 వరద! నిను పూజసేతు

॥శ్రీ॥

5 7

హరికాంభోజి రాగము — ఆది తాళము

- ప. లాలి లాలీ యని యూచేరా వన_
 మాలి మాలిమితో జూచేరా ॥రా॥
- చ. దేవ దేవ యని బిలిచేరా మహాను_
 భావ భావమున దలచేరా ॥లా॥
 రామ రామ యని బలికేరా ని_
 ప్కామ కామరిపునుత రారా ॥లా॥
 కోరి కోరి నిను కొలిచేరా మాయ_
 దారి దారి సద్భజనరా ॥లా॥
 రాజ రాజ యని పొగడేరా త్యాగ_
 రాజ రాజయని మ్రొక్కేరా ॥లా॥

5 8

నీలాంబరి రాగము — రూపక తాళము

- ప. లాలి యూగవే మా_ పాలి దైవమా ॥లా॥
- అ. లాలి యూగవే నును_గాలి దిండు పొన్నుపైని ॥లా॥

- చ. సమ్మిన వేడుక మీర తమ్ములతోను
కమ్మని విడ మొసగు యా జనకాత్మజతోను ||లా||
బొమ్మ దేవర తండ్రి భూమిశులతోడను
సమ్మతమున త్యాగరాజు సన్నుతి సేయగ ||లా||

౧౧

పున్నాగవరాళి రాగము — ఆది తాళము

- ప. తవదాసోహం తవదాసోహం తవదాసోహం
దాశరథే ||త||
- చ. వరమృదుభాష విరహితదోష
నరవరవేష దాశరథే ||త||
సరసిజనేత్ర పరమపవిత్ర
సురపతిమిత్ర దాశరథే ||త||
నిన్ను కోరితిరా నిరుపమశూర
నన్నేలుకోరా దాశరథే ||త||
ఘనసమనీల మునిజనతాల
కనకదుకూల దాశరథే ||త||
మనవిని వినుమా మరవసమయమా
ఇనకులధనమా దాశరథే ||త||
ధర నీవంటి దైవము లేడంటి
శరణనుకొంటి దాశరథే ||త||
ఆగమవినుత రాగవిరహిత
త్యాగరాజనుత దాశరథే ||త||

6 0

హంసధ్వని రాగము — దేశాది తాళము

- ప. రఘునాయక ! నీపాదయుగ
రాజీవముల నే విడజాల ; శ్రీ ||ర||
- అ. అమృతముల బారద్రోలి న-
న్నాదరింప నీవే గతిగాద ? శ్రీ ||ర||
- చ భవసాగరము దాటలేక నే
బలుగాసిబడి నీ మరుగు జేరితిని
అవనిజాధి పాశితరక్షక
అనందకర ! శ్రీ త్యాగరాజనుత ||ర||

6 1

హంసేని రాగము — ఆది తాళము

- ప. ఏమని వేగింతునే శ్రీరామరామ ||ఏ||
- అ. ఏమని వేగింతు నెంతని సైరింతు
నా ముద్దుదేవుడు నను బాసె నయ్యయ్యో ||ఏ||
- చ. పాలించి లాలించి పలుమారు గౌగిలించి
తేలించి నను పరదేశి సేయ దోచెనో ||ఏ||
ఆడిన నుచ్చట నాదంతరంగము నిండ
నీడు లేదని యుంటి నిందాక సరివారిలో ||ఏ||
ఎడబాయక త్యాగరాజు నేలు శ్రీహరిని తొల్లి
బడలిక లార్చి నా చెయిబట్టినది శలచుచు ||ఏ||

6 2

రామమనోహరి రాగము — ఆది తాళము

ప. సీతామనోహర ! శృంగారశేఖర ! ॥సీ॥

అ. వాతాశనారివరవాహన ! వారిజాననాది
వందితవద ॥సీ॥

చ. తొలిజన్మములను జేసిన పూజా-
ఫలమో ? లేక నీదు కటాక్ష-
బలమో ? నీవాడను నే నని లోకులు
బల్కుగా ధన్యుడనైతిని ॥సీ॥

దీనలోకసంరక్షక దైవా-
ధీనముగా నీరూపము నాదు
మానసాబ్జమున నాటియుండగ నే
నెంతటి భాగ్యశాలినో ॥సీ॥

దిట్టతనమునను భక్తి స్థిరమౌ-
నట్టుగా శ్రీరామ యెన్నటికి
గట్టిగాను త్యాగరాజుని చేయి
బట్టి రక్షించి మేలుకోవయ్య ॥సీ॥

6 3

బలహంస రాగము — ఆది తాళము

ప. నిన్నుబాసి యెటులుందురో ! నిర్మలాత్ములౌ
జనులు ॥ని॥

అ. అనఘ ! సుపుణ్య అమరవరేణ్య !

సనకశరణ్య ! సత్కారుణ్య !

॥ని॥

చ. కనులకు చలువ చెవుల కమృతము

విను రసనకు రుచి మనసుకు సుఖము

తనువుకు యానందము గల్గజేసే

త్యాగరాజహృద్ధామ ! పూర్ణ కామ !

॥ని॥

64

అరాణ రాగము — ఆది తాళము

ప. రారా రఘువీర వెంట రారా తోడు

॥రా॥

చ. అనుదినమును నిను మనసున కనుగొని

ఆనందమాయె దయాళో

॥రా॥

సకల సుజనుల గొలుచు నన్నిధి గని

చల్లనాయె దయాళో

॥రా॥

పలువిధ చెడు దుర్విషయచయము లేడ

బాయ నాయె దయాళో

॥రా॥

తొడరి యడుగ కిది బుద్ధి సం

తోసమాయె దయాళో

॥రా॥

సుముఖమునను తిలకము చెలగగ గని

సొక్కనాయె దయాళో

॥రా॥

కవగొని భవమున పొరలక నీ దే

కార్యమాయె దయాళో

॥రా॥

దశరథతనయ ! శుభచరిత పాలిత

త్యాగరాజ దయాళో

॥రా॥

65

పసంత రాగము — ఆది తాళము

ప. ఎట్లా దొరికితివో ? రామ తన

॥కె॥

అ. చుట్టారగడియ దోవకు నాదు

పట్టాభిమానము లేకుండగ

॥ఎ॥

చ. పాద మహిమో పెద్ద లాశీర్వాద బలమో, సుస్వరపు

నాదఫలమో త్యాగరాజభేదహర శ్రీనాథ తన

॥కె॥

66

మోహన రాగము — ఆది తాళము

ప. రామా నిను నమ్మినవారము

గామా సకలలోకాభి

॥రా॥

అ. పామరజనదూర వరగుణఘృణా-

పాంగ శుభాంగ మునిహృదబ్జభృంగ

॥రా॥

చ. వాలాయముగాను రాను జా-

గేల సుగుణ శ్రీదశరథ నృ-

పాల హృదయానందకర ! శ్రీ

లోల పాల వెలయు మిక్

ఫాలలోచన హృద

యాల 'యా'త్తజనపాల కనకమయ-

చేల యిక పరాకేల యిపుడు మ_

మేల నీదుమన సేల రాదు

॥రా॥

నీవే గతియంటిని గాని

నే వే తేమి యెరుగను ముందర

రావే నీ పదపంకజభక్తి

నీవే భావజారినుత

దేవ నీదు పదసేవాఫలము మము

గావునే పతిత_

పావన త్రిదశనాథనీయ ముని_

జీవనానిశము బ్రోవవేల శ్రీరామ

॥రా॥

ధారాధరనిభదేహ జనా_

ధారా దురితౌఘ జలద స_

మీరా త్యాగరాజహృదయా_

గార ! సారహీన సం_

సారమందు వేసారి నిన్ను మన_

సార నమ్ముకొన నేరలేని నే_

నూరక యిక విచారమందుటకు

మేరగాదు శ్రీరామ

॥రా॥

67

హరికాంఠోజి రాగము — దేశాది తాళము

ఎంత రానీ తనకెంత పోనీ నీ

చెంత విడువజాల శ్రీరామ

॥ఎం॥

అంతకారి నీ చెంతజేరి, హనుమంతుడై

కొలువలేదా

॥ఎం॥

శేషుడు శివునికి భూషుడు లక్ష్మణ

వేషియై వెలయలేదా

॥ఎం॥

శిష్యుడు మౌనివరిష్యుడు గొప్ప వ

సిష్యుడు హితుడు గాలేదా

॥ఎం॥

నరవర నీకై సురగణమును దా

నములై కొలువలేదా

॥ఎం॥

ఆగమోక్తమగు నీ గుణములు శ్రీ

శ్రీత్యాగరాజు బాడగలేదా

॥ఎం॥

68

శ్రీమణి రాగము — ఆది తాళము

ఏమందునే విచిత్రమును, ఇలలోన మనుజులూడే ॥దే॥

నీ మంత్రమహిమ నెరుగలేక

సామాన్యులై బల్కెరు నీతో

॥ఏ॥

తామసంబుచేత తత్త్వము బలుకుచు

కామదాసులై కరుణమాలి మదిని

భూమి సంచరించి పొట్ట నింపుచును

తామె పెద్దలట త్యాగరాజనుత

॥ఏ॥

69

వాచస్పతి రాగము — దేశాది తాళము

కంటజూడుమీ ఒకపారి ^{క్రి} ॥గం॥

బంటుడై వెలయు బాగుగాని తప్పు
తంటల్లెల్ల మానుకొన్న నన్ను క్రి

॥గం॥

అలనాడు సౌమిత్రి పాదసేవ

చెలరేగి సేయవేళ సీతతో

పలికి చూచి నంత పులకాంకితుడై
పరగినయటు త్యాగరాజుని || కీ ||

70

శహన రాగము — ఆది తాళము

గిరిపై నెలకొన్న రాముని
గురితప్పక గంటి భద్ర

॥గిరి॥

పరివారులు విరి సురటులచే నిల-
బడి వినరుచు కొనరుచు సేవింపగ

పులకాంకితుడై యానందాశ్రు-
పుల నింపుచు మాటలాడవలెనని
కలువరించగ గని పదిపూట లంపై
గాచెద నను త్యాగరాజ వినుతుని

॥గిరి

71

దేశికతోడి (వరాళి) రాగము — జంపె తాళము
 నే పొగడకుంటే నీ కేమి కొదవో
 నీ మనసు తెలిసెగదరా ఓరామ
 ప్రాపుగల శుక సనక ప్రహ్లాద నారద
 పరమేశ రుద్రాది భక్తు లర్చింపగ
 భుజియింప బెట్ట సతి బుధులు సామాజికులు
 భజియింప సోదరులు పవనసూను
 డజ బిడౌజాది సురలాపులైనారు నీ
 రజనయన శ్రీ త్యాగరాజనుత బాలుడగు

॥నే॥

॥నే॥

॥నే॥

72

శుద్ధసావేరి రాగము — దేశాది తాళము
 రఘునందన్ రాజమోహన !
 రమియింపవె నా మనసున
 నగజానిలజ నారదాది హృ-
 న్నాళిక నివాసుడైనగాని శ్రీ
 చిత్తమందు నిన్నుంచి ప్రేమతో
 జింతించు నదృక్కుల
 నుత్తమోత్తములంచు నామది
 నుంచి పూజించలేదా
 తత్తరంబు దీర్ప కారణంబు నీవే
 తాళజాల నిక త్యాగరాజనుత

॥ర॥

॥ర॥

॥ర॥

73

...రీతిగౌళ రాగము — తూపక తాళము

రాగరత్న మాలికచే

రంజిల్లునట హరిశత

॥రా॥

బాగ సేవించి సకల

భాగ్య మందుదాము రారే

॥రా॥

నైగమషట్పాస్త్ర పురా-

ణాగమార్థ సహితమట

యోగివరులు అనందము నొందే సన్మార్గమట

భాగవతోత్తములు కూడి పాడే కీర్తనములట

త్యాగరాజు కడతేర తారకమని చేసిన శత

॥రా॥

74

ఘోరరీ రాగము — ఆది తాళము

వరా లందుకొమ్మని నాయందు

వంచన సేయుట న్యాయమా

॥వరా॥

నురాసురవినుత రామ నామన-

ను భక్తి నే కోరియుండగ నను

॥వరా॥

మనసున నిజముగ నమ్మిన వారి

మనసు కొంచ ఫలమాసించరా-

దనుచు మనుని జేసిన నీ బిరుదుకు

కనక కళిపు సుతుడు సాక్షిగాదా

॥వ॥

అవివేకముతో తెలిసి తెలియకను

భరసుఖముల కాసించినగాని

ధ్రువమైన ఫలమొసగు నీ శక్తికి

ధ్రువుడు సాక్షిగాదా రామ నను

॥వ॥

చరాచరాత్మక సురపూజిత ఇక

పరాకు లేకను సతతము నీ ద-

య రావలె ననుచు కోరిన శ్రీత్యా-

గరాజునిపై కృపలేక నను

॥వ॥

75

కల్యాణి రాగము — ఆది తాళము

శివే పాహిమా మంబితే

శ్రితఫలదాయకి

॥శి॥

కవేరజోత్తరతీరవాసిని

కాత్యాయని ధర్మసంవర్ధని

॥శి॥

స్వభావమౌ నీ ప్రభావము మహా-

నుభావురాలైన భారతి జొగ-

డ భారమైయుండ భావజారా-

తిభామ! నేనెంత భాగ్యదాయకి

॥శి॥

కమలార్థమిది శశికలాధరీ ముప-

వలారి మాయావిలాసిని స-

కలాగమనుతే భలారి యన శుభ_
 ఫలా లొసగు పరమ లాలనమ్మున
 చరాచరమయీ కరారవిందము_
 న రామచిలుకను బిరాన బూని
 పరాకుగా జూడరాదు శ్రీరఘు
 వరాప్తుడగు త్యాగరాజవినుతే

॥శీ॥

॥శివే॥

7 6

అతాజ రాగము — ఆది తాళము

శ్రీపప్రియ సంగితోపాసన చేయవే ఓ మనసా ! ॥శ్రీ॥
 తాపనజన మానసధనమా త్రి
 తాపరహిత ! సప్తస్వరచారి ॥శ్రీ॥
 రంజింప జేసెడు రాగంబులు
 మంజుళమగు నవతారము లెత్తి
 మంజీరము ఘల్లని నటించు
 మహిమ దెలియు తాగ్యరాజనుతుడగు ॥శ్రీ॥

7 7

భిన్నషడ్జమ రాగము — దేశాది తాళము

సరివారిలోన చౌక చాలదాయెనా ॥స॥
 పొరుగిండ్ల వారల చేతి
 పూజ జూచి చల్లనాయెనా ॥స॥

తారుమారుగా బల్కువారలు
తత్తరించగా జూడ న్యాయమా
పారమార్థికుల దుఃఖజాలముల
బాపలేదా శ్రీ త్యాగరాజనుత

॥సరి॥

78

పంతువరాళి రాగము — ఆది తాళము

సుందరతరదేహం వందేహం రామం

॥సుం॥

కుందరదన మాప్తకుముదశశాంకం

కందర్పశతకోటికాంతి మతినిష్కళంకం

॥సుం॥

పతితజనపావనం పరిపాలిత భువనం

శ్రుతినికరనదనం శుభకర వదనం

యతివరజీవనం ఇభరాజపాలనం

దితిజమదదమనం దీనజనావనం

॥సుం॥

నవదూర్వదశనీలం నందితామరజాలం

అవనతసురపాలం అద్భుత లీలం

భవభయహారణకాలం భక్తజనవత్సలం

శివ మద్వైత మమలం శ్రీమ త్కనకాభచేలం

॥సుం॥

అగమసంచారం అఖిలలోకాధారం

వాగధిపకుమారం వరపీరదీరం

రాగాదినంహారం రాఘవ ముదారం

త్యాగరాజహృత్సంచారం కారుణ్యపారావారం

॥సుం॥

79

శంకరాభరణ రాగము — దేశాది తాళము

ఎందుకు పెద్దలవలె బుద్ధీయవు

ఎందు పోదునయ్య రామయ్య

॥ఎం॥

అందరివలె దాటి దాటి వదరితి

అందరాని పండా యె గదరా

॥ఎం॥

వేదశాస్త్ర తత్వార్థములు తెలిసి

భేదరహిత వేదాంతములు తెలిసి

నాదవిద్య మర్మంబులను దెలిసి

నాథ త్యాగరాజనుత నిజముగ

॥ఎం॥

80

ఖరహప్రియ రాగము — ఆది తాళము

విడము సేయవే నన్ను

విడనాడకవే

॥వి॥

పుడమితనయ చేతి మంచి

మడుపులనుచు దలచి తలచి

॥వి॥

రాజమాన్యుడౌ సౌమిత్రి

రతనతమ్మపడిగ బట్టి

తేజరిల్ల నిలచినాడు దేవ దేవ!

జాజికాయలు వీలకులు

జాపత్ర వక్కలాకులు

రాజరాజవర త్యాగ

రాజప్రేమతో నొసంగే

॥విడ॥

81

కల్యాణి రాగము — జంసె తాళము

అమ్మ రానమ్మ తులసమ్మ నను పాలింప

వమ్మ నతతము పదములే నమ్మినానమ్మ

॥అ॥

నెమ్మదిని నీ విహపరమ్ము లొసగుదు వనుచు

కమ్మవిల్తుని తండ్రి కలనైన బాయడట

॥అ॥

నీ మృదుతనువును గని నీ పరిమళమును గని

నీ మహత్వమును గని నీరజాక్షి

తామరనదళనేత్రుడు త్యాగరాజుని మిత్రుడు

ప్రేమతో శిరమునను బెట్టుకొన్నాడట

॥అ॥

82

శంకరాభరణ రాగము — ఆది తాళము

ఎదుట నిలిచితే నీదుసొమ్ము

లేమి బోవురా

నుదుటి వ్రాతగాని మట్టుమీరను నా

॥ఎ॥

తరము తెలిసి మోసము పోదునా

సరాసరిగ జూతురా నాదు యవ

సరాల తెలియుము వరాలడుగ జూ

లరా సకలదేవరాయ మనవి వి_
 నరతిఘహర ! సుందరాకార ! నా
 విదేహజారమణ ! దేవ ! బ్రోవగ
 నిదే సమయ మన్యదేవతల వే
 డదే మనసు తెలియదేమి రాఘవ !
 ఇదేటి శౌర్యము పదేపదే నా
 తరాన దొరకని వరాకు నా యెడ_
 ను రామ ! చేసితే సురానురులు మె_
 త్తురా ఇప్పుడు ఈ హరామితనమే_
 లరా భక్త త్యాగరాజనుత నా

॥ఎ॥

॥ఎ॥

83

అరాజి రాగము — త్రిపుట తాళము

వి పాపము చేసితిరా రామ నీ
 కేపాటైన దయరాదు నే
 నీ పాదములను గన మొరలిడితే
 నీ పాటున విని విననట్లుండుటకు నే
 నాదరూపుడవని విని నే శ్రీ_
 నాథ నిన్ను నమ్మితిని
 నాదాపురమున నుండియు
 నన్నాదరించక యూరకుండుటకు నే
 ఎందుకనుచు సైరింతునురా రామ
 ముందు వెనుక తోచదురా

॥నే॥

॥నే॥

॥నే॥

ముందర నిలచి బలుకురా నా
 యందు నీకు ఈవరకు మఱపురా ||వ||
 గారవింప దయరాదా పాలు
 గారు మోము జూపరాదా
 ఊరకుండుట మరియుదా నా
 దూరా దెల్పువారెవ్వరు లేరా ||వ||
 కన్నవారిని వేడినానా నా
 యన్న నిన్నాడుకొన్నానా
 నిన్ను నమ్మినవాడను గానా ముని
 సన్నత కపటములన్ని నాతోనా ||వ||
 వినవయ్య ఇనకులధనమా రామా
 నిన్ను నమ్మి ఇంక దురితమా భు
 వనమున నీకిది ఘనమా నీ
 మనసిటువంటి దనుచును దెలుపుమా ||వ||
 సదయుడై ఇంక పరాకా నా
 హృదయవాసుడు నీవేగాక
 ఇది బుద్ధియనుచు దెల్పలేక నాడు
 మొదలుగాను యూరకున్నావుగాక ||వ||
 రాజశేఖర సన్నతాంగ త్యాగ-
 రాజహృదబ్జ సుభృంగ
 రాజిత కరుణాపాంగ రతి-
 రాజ జనక పాపధ్వాంత పతంగ ||వ||

84

తోడి రాగము — వాపు తాళము

ఏమి చేసితే నేమి శ్రీరామ

స్వామి కరుణ లేనివా రిలలో

॥ ఏ ॥

కామమోహ దాసులై శ్రీరాముని

కట్టు తెలియలేనివా రిలలో

॥ ఏ ॥

నవము చేసితేనేమి కలిమికి పుత్రో

త్సవము కల్గితేనేమి భువిలో

నన్యబీజ జనితునికొని యేమి

శివకర శ్రీరాముని దయలేని వా

॥ ఏ ॥

మేడగట్టితేనేమి అందున లాంతర్ జోడుగట్టితేనేమి

చేడియలను మెప్పించ దెలిసితేనేమి

ఈడులేని రాముని దయలేనివా

॥ రే ॥

ఇమ్ము గలిగితేనేమి, ఇల్లాలికి సొమ్ము బెట్టితేనేమి

కమ్మవిల్తుకేళిని తెలిసి యేమి

తమ్మికంటివాని కరుణలేనివా రిలలో

॥ ఏ ॥

రాజ్యమేలితే నేమి, బహుజనులలో బూజ్యులైతేనేమి

అజ్యప్రవాహముతో నన్నమిడితేనేమి

పూజ్యుడైన రామునిదయలేనివా రిలలో

॥ ఏ ॥

గురువు తానై ఏమి, కంటికి మేనుగురువై తోచితేనేమి

వరమంత మన్యుల కుషదేశించితేనేమి

వరత్యాగరాజనుతుని దయలేనివా

॥ రే ॥

85

ఆరభి రాగము — చాపు తాళము

ఓ రాజీవాక్ష ఓరచూపులు జూచే

వేరా నే నీకు వేరా

॥ఓ॥

నేరని నాపై నేరము లెంచితే

కారాదని బల్కేవారు లేసి నన్ను

॥ఓ॥

మక్కువతో నిన్ను మ్రొక్కిన జనులకు

దిక్కు నీవై అతిగ్రక్కున బ్రోతువని

ఎక్కువ సుజనులయొక్క మాటలు విని

చక్కని శ్రీరామ దక్కితిగదరా

॥ఓ॥

మితిమేర లేని ప్రకృతిలోన దగిలి నే

మతిహీనుడై సన్నుతి సేయనేరక

బతిమాలి నీవేగతి యని నెర న

మ్మితి గాని నిను మరచితి నా సంతతము

॥ఓ॥

మావర సుగుణ ఉమావరనన్నుత

దేవర దయచేసి బ్రోవగరాదా

పావనభక్త జనావన మహాను

భావ త్యాగరాజభావిత ఇంక నన్ను

॥ఓ॥

86

నాయకి రాగము — రూపక తాళము

కనుగొను సౌఖ్యము

కమలజుకైన కల్పనా

॥క॥

దనుజవైరి యగు రాముని

దయగల్గిన యతని వినా

॥క॥

తనువొకచో మనసొకచో

తగినవేన మొకచో నిడి

జనుల నేచువారికి

జయమానే త్యాగరాజు

॥క॥

87

కోకిలప్రియ రాగము — దేశాది తాళము

దాశరథి దయాశరథి

॥దా॥

అశర హరణ పరాశరగేయ క-

పీతసుహృదయనివేశ ఘృణాకర

॥దా॥

సరసిజనాభా జలధరశోభా

పరిపాలితేభా వరభక్తలాభా

పరిచరకీశ పాపవినాశ

తరణిసంకాశ త్యాగరాజేశ

॥దా॥

88

శంకరాభరణ రాగము — చాపు తాళము

నన్ను బ్రోవకను విడువనురా రామ! ||న||
 కాసును వెడుకగ గవ్వరత్నము రీతి
 దోసము తొలగింప దొరకితివిగాని ||న||
 అంబలి తినువేళ అమృతమబ్బినరీతి
 తుంబురు నన్నుత దొరకితివిగాని ||న||
 చెయ్యవలసిన వేళ తెప్పదొరకినరీతి
 అయ్య నా పాలిటి కమరితివిగాని ||న||
 ఆడబోయినతీర్థ మెదురైన రీతి
 ఈడు జోడు లేని ఇష్టుడవైతివి ||న||
 సిగ్గుబోవు వేళ చీరలబ్బినరీతి
 ఒగ్గి మాయింటికి వచ్చితివిగాని ||న||
 అగమ నిగమ చయార్థము నీవని
 త్యాగరాజనుత తలచియున్నాను రామ ||న||

89

తోడి రాగము — రూపక తాళము

నినువినా సుఖము గాన నీరజనయన ||ని||
 మనసుకెంతో ఆనందమై మైపులకరించగా ||ని||
 రూపము ప్రతాపము శరచాపము సల్లాపముగల ||ని||

కరుణారస పరిపూర్ణవరదా మృదువార్తలుకల
రాగరసిక రాగరహిత త్యాగరాజభాగధేయ

॥ని॥

॥ని॥

90

శోడి రాగము — చాపు తాళము

పొద్దు పొయ్యేని శ్రీరాముని

పూని భజించవే మనసా

॥పొ॥

నిద్దురచేత గొన్నాళ్లు విషయ

బుద్ధులచేత గొన్నాళ్లు ఓ మనసా

॥పొ॥

పొద్దున లేచి త్రితాపములను నరుల

పొగడి పొగడి కొన్నాళ్లు పట్టి

ఎద్దురీతి కన్నతావున భుజియించి

ఏమి తెలియక కొన్నాళ్లు

ముద్దుగ తోచే భవసాగరమున

మునిగి తేలుచు కొన్నాళ్లు

పద్మమాలిన పామరజనులతో వెర్రి

పలుకు లాడుచు కొన్నాళ్లు ఓ మనసా

॥పొ॥

ముదమున ధన తనయాగారముల జూచి

మదము చేత గొన్నాళ్లు అందు

చెదరిన యంత శోకార్ణవగతుడై

జూలి చెందుటయు కొన్నాళ్లు

ఎదటి పచ్చజూచి తాళలేక తా
 నిలను తిరుగుట కొన్నాళ్లు
 ముది మదితప్పిన వృద్ధతనమున
 ముందు వెనుక తెలియకనే కొన్నాళ్లు
 యాగాది కర్మములను సేయవలెనని
 యలనటచేత కొన్నాళ్లు అందు
 రాగ లోభములతో అపరాధములు చేసి
 రాజసమున కొన్నాళ్లు
 బాగుగ నామకీర్తనములు సేయుటే
 భాగ్యమనక కొన్నాళ్లు
 త్యాగరాజనుతుడైన శ్రీరాముని
 తత్త్వము తెలియకనే కొన్నాళ్లు

॥పొ॥

॥పొ॥

91

చెంచుకాంభోజి రాగము — దేశాది తాళము

వరరాగలయజ్ఞులు తామనుచు
 వదరేరయా
 స్వరజాతి మూర్ఛన భేదముల్
 స్వాంతమందు తెలియక యుండియు
 దేహోద్భవంబగు నాదముల్
 దివ్యమౌ ప్రణవాకారమనే

॥న॥

॥న॥

దాహం బెరుంగని మానవుల్
త్యాగరాజనుత యేచేరు రామ

॥వ॥

92

కన్నడ రాగము — చాపు తాళము

భజరే భజ మానస రామం

॥భజ॥

అజముఖ శుక వినుతం శుభచరితం

॥భజ॥

నిర్మితలోకం నిర్జితశోకం

పాలితమునిజన మధునా నృపపాకం

॥భజ॥

శంకరమిత్రం శ్యామలగాత్రం

కింకర జనగణ తాపత్రయ తమోమిత్రం

॥భజ॥

భూసమశాంతం భూజాకాంతం వారమఖిలదం

త్యాగరాజ హృద్భాంతం

॥భజ॥

93

కాంభోజి రాగము — ఆది తాళము

శ్రీరఘువరాప్రమేయ మామవ

॥శ్రీ॥

శ్రీరఘుకుల జలనిధిసోమ శ్రీరామపాలయ

॥శ్రీ॥

సారసహిత కులాబ్జభృంగ

సంగీతలోల

॥శ్రీ॥

విరోచన కులేశ్వర స్వరలయాది

మూర్ఛనోల్లసిత నారద వినుత

॥శ్రీ॥

శ్రీ భాస్కర కులాద్రి దీప
 శ్రీ భాగవత సతచరణ సీ-
 తా భాగధేయ త్యాగరాజనుతా-
 నిలసుతాప్త సుగుణాభరణ

॥శ్రీ॥

94

జనరంజని రాగము — దేశాది తాళము

న్మరణే సుఖము రామనామ ॥స్మ॥
 నరుడై పుట్టినందుకు రామనామ ॥స్మ॥
 వరరాజ యోగనిష్ఠలౌ
 వారి కానంద మందేటుట్టు ॥స్మ॥
 రామనామ శ్రవణమువల్ల
 నామరూపమే హృదయంబు నిండి ॥స్మ॥
 ప్రేమపుట్ట సేయగలేదా ని-
 ప్కామ త్యాగరాజు సేయు నామ ॥స్మ॥

95

శంకరాభరణము — ఆది తాళము

రమారమణ రారా ఓ ॥ర॥
 సమాన మెవరు వినుమా నా మనవిని
 తమాము పొగడ దరమాఽహిపతికిని ॥ర॥
 బుధాద్యవన దశరథార్భక మనో
 రథం భౌసగు సుమరథార్హ సద్గుణ ॥ర॥

కలార్థభూష సకలార్థ శశధర
 కలార్థరనుత వికలార్తి సంహర ||ర||
 రణాధిశూర శరణాగతాత్మ చ-
 రణంబు భవతారణంబు చేనును ||ర||
 ముఖాబ్జమును శతముఖారి జూపు స-
 ముఖాన గొలుతు దుర్ముఖాసుర హరణ ||ర||
 బిరాన బ్రోవగరాద శ్రీమద-
 గరాజధర త్యాగరాజ సన్నత ||ర||

96

బృందావనసారంగ రాగము — ఆది తాళము

కమలాప్తకుల కలశవాభీచంద్ర
 కావవయ్య నన్ను కరుణాసముద్ర ||క||
 కమలాకళత్ర కౌనల్యాసుపుత్ర
 కమనీయగాత్ర కౌమారిమిత్ర ||క||
 మును దాసుల బ్రోచినదెల్ల చాల
 విని నీచరణాశ్రితు డైతినయ్య
 కనికరంబున నా కభయమివ్వమయ్య
 వనజలోచన శ్రీత్యాగరాజవినుత ||క||

97

కమలామనోహరి రాగము — ఆది తాళము

నీ ముద్దుమోము జూపవే ||నీ||
 నా మీద నెనరుంచి, నళినదళనయన ||నీ||

ఉరమున నిన్నుంచుకొనే గాని

ఉరగశయన నాదుల్లము రంజిల్ల

॥నీ॥

ఫలకరించ నిను బూజసేతుగాని

కలనైన మరువ చుక్కలరాయని బోలు

॥నీ॥

మరులుకొన్నాను మదన జనక

ధరసుతారమణ త్యాగరాజునికి

॥నీ॥

98

శంకరాభరణము — అది శాశ్వతము

రామ సీతారామ రామ_ రామ సీతారామ రామ

రామ సీతారామ రామ_ రామ సీతారామ రామ ॥రా॥

తప్పు లెన్నబోతే మాకు గొప్పతనము రాదు, మా_

యప్ప దయచేసి కండ్లు_ గప్పుకొని పాలింపవే ॥రా॥

దాపులేక నేను నీదు_ ప్రాపు కోరుకొంటిగాని

లేపు మాపనుచు దోవ_ జూపగరాదయ్య బ్రోవ ॥రా॥

నీలవర్ణ పాపముల_ కాలయమైతిని నాదు

జాలి దీర్చి భయము నీ_ కేలయని యాదుకోవే ॥రా॥

వాలాయముగ కృపాల_ వాల రక్షించు కనక

చేల యందరిలో నాదు_చెయిలాగియ్య సమయము ॥రా॥

ఇతరులందు మనసుబోదు_ వెతలు నీకు తెలియరాదు

గతియు ముమ్మాటికి లేదు_క్షితి నెవ్వరిని వేడబోదు ॥రా॥

రామ రామ నిత్యశత్రు - భీమ భీమనుత గత

కామ కామవైరినుత_ నామ నామదిని రావే ॥రా॥

దేవ దేవార్చిత సర్వ-జీవ జీవన మహాను
 భావ భావజ రూపశ్రీ- పా॥ వ పావన రాఘవ ॥రా॥
 మాయ మాయెడ వద్దురా, ధ్యేయ ధ్యేయ విషయాలేల
 రోయరో ఎప్పుడు దేవ- రాయ రామా ఈ దేహము॥రా॥
 రాజరాజ వందిత వి- రాజరాజ హరే దిన
 రాజరాజ నయన త్యాగ- రాజరాజ దశరథ ॥రా॥

99

వరాళి రాగము — ఆది తాళము

పాహి రమారమణ మాం
 పాహి సద్గుణగణ హరే రామ ॥పా॥
 చింతమాన నీదు కరుణ యిసు-
 మంత రాదు హరే రామ ॥పా॥
 ఎంతని సైరింతు నే
 నెంతని వేగింతు హరే రామ ॥పా॥
 చేతి మల్లెపూవు గుం
 డ్రాతి కోర్వబోదు హరేరామ ॥పా॥
 దోసపండు కెట్టు రామ
 తోచు నినుపకట్టు హరే రామ ॥పా॥
 అహహ చిలుకకూన బ్ర-
 హ్మస్త్రమునకు తగున హరే రామ ॥పా॥
 తల్లి తండ్రి బ్రోవకుంటే
 తనయుని కే దోవ హరే రామ ॥పా॥

దేవదేవ నెన్న కత్తి

దెబ్బ కోర్చుకొనున హలే రామ

॥పా॥

రాజవర్య శరణ త్యాగ

రాజ వినుత చరణ హరే రామ

॥పా॥

100

మధ్యమావతి రాగము — ఆది తాళము

శ్రీరామ జయరామ శృంగార రామ

॥శ్రీ॥

గారవమున బ్రోవు కరుణాపముద్ర

॥శ్రీ॥

నాలోని జాలి నీకేల తోచదురా

॥శ్రీ॥

మనసిచ్చి నాతోను మాటాడే దెవుడు

॥శ్రీ॥

తాళ నీవేళ నికతాళ మా రామ

॥శ్రీ॥

బలిమిని వలచితే చలమా ఓ రామ

॥శ్రీ॥

ఈసౌఖ్య మీభాగ్య మెందైన గలదా

॥శ్రీ॥

జపమేమో తపమేమో యపరాధమేమో

॥శ్రీ॥

పంకజనయన నాకుంకుమ నీవే

॥శ్రీ॥

అవనిజాధిప నా నొగసెవరిదే రామ

॥శ్రీ॥

నీవు నిమిషము లేని భావుకమేలే

॥శ్రీ॥

తోషింప కెన్నాళ్ళతోచునే రామ

॥శ్రీ॥

ఎల్ల సౌఖ్యములు మన సొల్లదే రామ

॥శ్రీ॥

పాయగా మేను సగమాయెనో రామ

॥శ్రీ॥

ఈ యంద మీచంద మెందైన గలదా

॥శ్రీ॥

కూర్చు వెతలార్చు కడతేర్చువే రామ
మిక్కిలి మ్రొక్కి చేజిక్కితి రామ
రాజిల్లు శ్రీ త్యాగరాజాధివినుత

॥శ్రీ॥

॥శ్రీ॥

॥శ్రీ॥

101

తోడి రాగము — దేశ్యాది తాళము

కడతేరరాదా మనసా

॥క॥

ఎడలేక భజనజేసి నీ

యెడగల్గు నిజదబ్బరలను తెలిసి

॥క॥

ఖలచిత్త లౌకికమనే శృం

ఖలమందు తగలకనే ఉలూ

ఖలబద్ధునికి నిజదాసులై

విలసిల్లు త్యాగరాజమాటవిని

॥క॥

102

షణ్ముఖప్రియ రాగము — ఆది తాళము

వద్దనేవారు లేరు

॥వ॥

అద్దంపు మోమును జూడ నే

ననయ మంగలార్చి తే జూచి

॥వ॥

కోరిక లిలలో దివిలో

కొంచెమైనలేని నా మనసు

॥వ॥

దారి తెలియు దైవము నీవునుమీ

త్యాగరాజహృద్భాషణ నిను వినా ||వ||

103

ధన్యాసి రాగము — చాపు తాళము

నీ చిత్తము నిర్మలము నిశ్చలమని

నిన్నే నమ్మినాను ||నీ||

నా చిత్తము వంచన చంచలమని

నన్ను విడనాడకుమా శ్రీరామ ||నీ||

గురువే చిల్లగింజ గురువే భ్రమరము

గురుడే భాస్కరుడు

గురుడే భద్రుడగు గురువు నీవనుకొంటి

ధరను దాసుని బ్రోవ త్యాగరాజనుత ||నీ||

104

పంతువరాగి రాగము — రూపక తాళము

అప్ప రామభక్తి యెంతో గొప్పరా మా ||యప్ప||

త్రిప్పటలను దీర్చి కంటిరెప్పవలెను

గాచు మా ||అప్ప||

లక్ష్మీదేవి వలచునా లక్ష్మణుండఁ గొలుచునా

సూక్ష్మబుద్ధిగల భరతుడు చూచి, చూచి

సొలసునా మా ||అప్ప||

శబరి యెంగిలిచ్చునా, చంద్రధరుడు మెచ్చునా
అబల న్యయప్రభకు దైవ, మచల పదవి

నిచ్చునా మా ||అప్ప||

కపి వారిధి దాటునా కలికి రోటుకుగట్టునా
అపరాధి త్యాగరాజు కానందము చాటునా మా ||అప్ప||

105

విరహరస్మియ తాగము — అది తాగము

చేతురాల శృంగారము

చేసి చూతును శ్రీరామ ||చే||

సేతుబంధన సురపతి సర

సీరుహ భవాదులు పొగడ నా ||చే||

మెరుగు బంగారందెలు బెట్టి

మేటియా నరిగవల్పులు గట్టి

సురతరు సుమముల సిగనిండ జాట్టి

నుందరమగు మోమున ముద్దువెట్టి ||చే||

మొలను కుందనపు గజ్జెలు గూర్చి

ముద్దుగ నుదుటు తిలకము దీర్చి

అలకలపై రావిరేకయు జూర్చి

అందమైన ని స్మరమున జేర్చి ||చే||

అడిముత్యాల కొండె వేసి

హాసుగా పరిమళ గంధము బూసి

వాణి నురటిచే విసరగ వాసి

వాసి యనుచు త్యాగరాజమత అన్ని రోపి

॥చే॥

106

కల్యాణి రాగము — చాపు తాళము

నిన్ననవలసిన దేమి రామ

నన్ననవలెగాక

॥ని॥

కన్నతండ్రి నీకన్న వేల్పు లెవ

రున్నార్తుడా యాపన్నరక్షక వే

॥ని॥

కన సైరించని దుర్జనుల భాషణలేక

మనసున నెనరున నిను జూచినానా

అనుదినమును నినుగన నజ్జనసేవ

వినయమునను నిజమున జేసినానా

॥ని॥

వినవయ్య మనవిని ననకాదివినుత నే

ధనమును, కొనిన భామను ప్రేమమీర

యైనయక మనసును వనజమున నతి వే

గన పాదమున పూజనొనరించినానా

॥ని॥

కలిమానవులు సేయు చలకార్యములను నే

నిలలోను తెలియక వలతిచిగాని

కలలోను గలిగిన కలుములవలె నెంచి

వలచక బలు తపములు చేసినానా

॥ని॥

జలజాప్తుకుల వరతిలక వీనుల నీ క

థలు విన్న బలుపాపములు పోనుగాని

కలుముల పలుకుల చెలులు వత్తులుగాని
 తొలిజన్మముల పూజాఫలమేమో తెలియ
 శరచాపధర యోగివరనుత పరిపూర్ణ
 నరరూప నిరతము వరత్యాగరాజ
 పరిపాల సురభూమిసురులను సిరమున
 కరుణించే బిరుదు నీకరమున మెఱయ

107

రీతిగోళ రాగము — దేశాది తాళము

చేరరావదేమిరా రామయ్య
 మేరగాదురా ఇక మహా_
 మేరుధీర శ్రీకర
 తల్లిదండ్రులేని బాల తననాథు గోరు రీతి
 పలుమారు వేడుకొంటే పాలించరాదా
 వలచుచు నేను నీదు వదనారవిందమును
 తలచి కరగగజూచి త్యాగరాజసన్నత

108

జనరంజని రాగము — అది తాళము

విడజాలదురా నా మనసు వినరా
 అడియాసలచే దగిలి నే
 నార్తిబధిన్ పదంబులను

తను పే పనులకు చనినా మతేంద్రుడు గాని
కనరానిది కనుగొనినా
నినుగా భావించి సంతసిల్లితి
శ్రీ త్యాగరాజనుత ||విడ||

109

పంతువరా? రాగము — ఆది తాళము

రఘువర వన్ను మరవతగువా ||ర||
నగధర భక్త జనాఘనివారణ ||ర||
తల్లిదండ్రు లన్నదమ్ములు ఉన్న
పొలితికి ఒకడు పురుషుండేనా ||ర||
పరదైవములు బాగుసొమ్ములు
సురనుత మంగళసూత్రముతానా ||ర||
చేసిన పుణ్యచయము బ్రహ్మణ్య
అననాసంగితి అనుపమలావణ్య ||ర||
మనసున నీకై మరులుకొన్నాను న
జనహిత త్యాగరాజవినుత శుభకర ||ర||

110

దేశకతోడి రాగము — ఆది తాళము

రూకలు పదివేలున్న చేరెడు
నూకలు గతిగాని ఓ మనసా ||రూ||
కోకలు వేయున్న గట్టుకొనుట
ఒకటిగాని ఓ మనసా ||రూ||

ఊరేలిన తా పండుట మూడు మూర తావుగాని
 నూరు భక్షణము లబ్బిన నోటికంతగాని
 వీరునిండి పారిన పాత్రకు తగునీరు వచ్చుగాని
 సారతరుని హరిని త్యాగరాజనన్నుతుని

మరవకే మనసా

॥రూ॥

111

గోపంతు రాగము — ఆది తాళము

మోసపోకు వినవే సత్సహవాసము విడవకవే

॥మో॥

దాసజనార్తిహరుని శ్రీరాముని

వాసవహృదయ నివాసుని తెలియక

॥మో॥

అల్పశ్రయమున కల్గు వెసనములు

కల్పాంతరమైన బోదు శేష

తల్పశయనుని నెరనమ్మితే నం

కల్పమెల్ల నీడేరును మనసా

॥మో॥

ధన తరుణుల కాసించుటెల్ల

వెనుక తనువు కలసటెగాని

మనసుచేత సేవ్యుని దలచితే సు

మనసత్వమును ఒసగునే మనసా

॥మో॥

గౌరవహీన ధనికుల గాచుటయు

నేరములకు నెడమోను గాని

గౌరవించు త్యాగరాజహృదయా

గారుని లోకారాధుని దలచక

॥మో॥

112

సావేరి రాగము — వాపు తాళము

ఇంతకన్న దెల్పుతరమా జగదీశ్వర

నే నీ కితరమా నీతో

॥ఇ०॥

నీటిలోని రాజీవమురా రామ

నిను నమ్మి బ్రతుకు జీవమురా

॥ఇ०॥

నీవే తన కిహపరము రామ

నిను నమ్మిన కాపురము

॥ఇ०॥

రజనీశు జూచు కుముదము రీతి

రాజిలు నిను జూడ ముదము

॥ఇ०॥

నీ కరుణే రాజయోగము రామ

నీ మాయయె రాజభోగము

॥ఇ०॥

రాఘవ శుభకరమూర్తే త్యాగ

రాజు నీవాడని కీర్తే

॥ఇ०॥

113

శ్రీరాగము — దేశాది తాళము

నామ కుసుమములచే పూజించే

నరజన్మమే జన్మము మనసా

॥నా॥

శ్రీమన్నానన కనకపీఠమున

చెలగ చేసికొని వరశివ, రామ

॥నా॥

నాదస్వరమను వరనవరత్నపు

వెదికపై నకలలీలా వి

నొదుని పరమాత్ముని శ్రీరాముని

పాదములను త్యాగరాజహృద్భాషణుని

॥నా॥

114

కల్యాణి రాగము — ఆది తాళము

ఏ వర మడుగుదురా శ్రీరాముని

పావనమౌ నీపాదభజన సేయుటకై ||వ||

దోవ లేబరమైనది దేవరా యిందు నే ||నే||

శ్రీరఘువీర సకలాధారక నీ మనసున

కోరిన పనులను పదసారసముల నా మన

సారగ విడవననే సారతరవైరాగ్యము

సారెకు సతతగతి కుమారుని పొలైనది ||వ||

నీలఘనాభ సదాకాలము నీభక్తుల

జాలములను కని పరిపాలనచేయుచు నీ

వోలికగాజూచే మేలునగల సౌఖ్యము

బాలుడగు రిపుఘ్నునిపొలై యుండగనే ||నే||

నీ మహిమల వినగా నా మనము దలచగా

భూమిని పదగేఖల నేమరకను కనగ

తామరసనయన గుణధామ మనసు కరగే

ప్రేమరసము భరతస్వామి పొలై యుండగ ||వ||

చారము నీదు మనసుదారి ననుసరించుచు

నేరములేకను, ఆహారసుమపులను, ని

చారణచేయు పరిచారక భాగ్య మలం

కారియగు సుమిత్రకుమారుని పొలైనది ||వ||

శ్రీహరి భరితశరసమూహ సదా నిను హృ-

ద్దేహమునను దుర్దాహములను రోసి వి

వాహనుడు నీవను మోహంబునను మరచి
 సోహమను సుఖము వైదేహిపాలై యుండగ ||ప||
 ఈ జగతినిగల సుఖరాజిని మరి నిర్రర-
 రాజపదంబును ఈజన్మము నడుగను
 రాజవదన త్యాగరాజుని మదికెప్పుడు
 రాజపదములైతే, జయమౌగాని ||ప||

115

నవరసకన్నడ రాగము — దేశాది తాళము

పలుకు కండచక్కెరను గేరునే
 పణతులాల చూడరే ||ప||
 కొలువుకూటమును గొలుచువారిని
 పిలిచి దాశరథి ప్రేమమీర బలికే ||ప||
 సురల కామినీమణుల గాన మా-
 దరణ నాలకించుచును శృంగా-
 ర రసయుక్త వార రమణులాడ జూచి
 సరస త్యాగరాజవరునితో బొగడే ||ప||

116

తోడి రాగము — ఆది తాళము

కరుణజూడవమ్మ కమలవైరి కలాధరుని కొమ్మ ||క||
 ధరను సరియు దొరకని పంచనదనగరనాయిక
 ధర్మసంవర్ధని ||క||

అనేక జగదాధారివి నీ
 వనే మదిని నెరనమ్మితిగా నే

మనేపాడనో యని నీమది నెం
 చనే వద్దనుచు నాతనివేడు
 దునే నాదుపై వినే చాడిచా
 లునే నీదు దయకు నే పాత్రుడౌ
 దునే కువలయనయనే సువసన
 జఘనే విధునిభవదనే సంతతము

॥క॥

మదాన తెలియక జేసిన కర్మ
 విదారి నీవని నమ్మితినే నీ
 పదారవిందయుగళ భక్తిమ్మ
 ని దానమడిగితినే తోచదేమి
 ఉదారి నీదయను దాచరాదు ద
 రిదాపు లేకను సదా మొరలిడ వి
 నదా చెవులు ఎవరుదా బ్రోతురిక
 సదాశివహితే ముదాన సతతము

॥క॥

పరాశక్తి నాయొకచిత్తము తా
 మరాకు నీరు వితము తల్లడి
 ల్లరాదు అందునకేమి ఫలము శం
 బరారికి యర్థశరీరి
 పురాణపురుషుడగు రామునికి యా
 పురారికిని నీకు రాజధరి మ
 చ్చరాన వేరెంచరాదు అను త్యా
 గరాజు నిక విడువరాదు సతతము

॥క॥

117

మాయామాళవ రాగము — దేశాదితాళము

మేరుసమానధీర వరద రఘు

వీర చూతాము రారా మహా

॥మేరు॥

సారసార పొయ్యారపు నడలను

నీరదకాంతిని నీ తీవిని మహా

॥మే॥

అలకల ముద్దును తిలకపు తీరును

తళుకు చెక్కులచే తనరు నెమ్మొమును

గళమున శోభిల్లు కనక భూషణముల

దళిత దుర్మానవ త్యాగరాజార్చిత

॥మే॥

118

కన్నడగౌళ రాగము — తూపక తాళము

సొగసు జూడ దరమా నీ

॥సొ॥

నిగనిగమనుచు గపోలయుగముచే మెరయు మోము ॥సొ॥

అమరార్చిత పదయుగమో అభయప్రద కరయుగమో ॥

కమనీయ తనునిందితకామ కామరిపునుత నీ ॥సొ॥

వరబింబసమాధరమో వకుళసుమంబుల యురమో

కరధృతశరకోదండ మరకతాంగవరమైన ॥సొ॥

చిరునవ్వు ముంగురులో మరి కన్నుల తేటో

వరత్యాగరాజార్చిత వంధనీయ ఇటువంటి ॥సొ॥

119

మధ్యమావతి రాగము — దేశాది తాళము

రామకథా సుధారసపాన మొక

రాజ్యము జేసునే

॥రా॥

భామామణి జూనకి సౌమిత్రి

భరతాదులతో భూమివెలయు నీతా

॥రా॥

ధర్మా దృఢిలఫలదమె మనసా

ధైర్యానంద సౌఖ్యనికేతనమె

కర్మబంధజ్వలనాబ్ధినావమె

కలిహరమె త్యాగరాజవినుతుడగు

॥రా॥

No. 27429

120

3-02945

బలహంస రాగము — ఆది తాళము

4A

తలిదండ్రులు గల పేరుగాని

5-00

ఇల నీసరి దైవము లెనరే

॥త॥

ఇలు కలశనముద్రము గాకను నీ

కిల్లాలు విదేహతనయ భళి

॥త॥

గిరిశాది విధింద్రార్క శశాంకా

మరకోటులు వానరులై కొలువ

ధరచక్ర ఘణింద్రులు సోదరులై

తగివేడగ త్యాగరాజవినుత

॥త॥

శ్రీరామ శ్రీరామ శ్రీరామ